Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm Yolunda

Günlük Siyasi Gazete

Gerçek

SAYI 130
8 EKİM 1979
PAZARTESİ
500 Kuruş

CHP yeni transferler arıyor

- Faşist saldırganlığın azmasından ve ara rejim tartışmalarının yoğunlaşmasından CHP'nin seçimlere dönük umudu yarar umduğu kanaati yaygın.
- Bağımsız bakanların CHP'yi desteklediklerini bilinmekle birlikte, bu desteğin katılmaya dönüşeceğinin açıklanması bir seçim yatırımı olarak değerlendirildi.

Gerçek Haber Merkezi — CHP nin seçim gezilerinin başarısız geçmesinin bu parti yönetimi arasında kuşkulara yol açtığı belirtiliyor. Kars gezisinin iptal edilmesi CHP genel merkezinde karşıt görüşler yarattı. Bazı yöneticiler, seçim sonuçlarından büsbütün umudu kesmelerine rağmen, Ecevit'e yakın olan CHP yöneticileri, milletvekili transferlerinden umutlarını kesmemiş görünüyorlar.

Öte yandan, CHP yönetimine hakim olan eğilimin, seçimler öncesinde tırmanan terörün CHP nin seçim şansını arttıracağı şeklinde olduğunu belirtiyor. Sol ve sosyalist oyların CHP'ye kayıp verdireceği görüşünü paylaşan CHP yöneticileri, sosyalistlerin etkinliğini bu yoldan azaltab'leceklerini umdukları da sızan haberler arasındadır. Bu nedenle hükümetin anarşi karşısında büsbütün tavırsız ve ilgisiz kalması da açıklık kazanıyor.

Öte yandan CHP yönetimi, bağımsız bakanların hükümete olan desteğinden seçimlerde yararlanmak istiyor. Bağımsızların CHP'ye katılacaklarını açıklamak için bir araya toplanmalarının da CHP genel merkezinin isteği ile sağlandığı belirtildi.

Bağımsız bakanlardan bir kısmının CHP'yi her yönüyle destekledikleri biliniyordu. Seçimlere doğru CHP umudunu diri tutmak için bu destek katılma olarak kullanılmak isteniyor.

5 bağımsız bakan ve iki bağımsız milletvekili Hilmi İşgüzar ve Oğuz Atalay'ın CHP'ye geçme kararında oldukları biliniyordu. Bağımsızlar yaptıkları ortak bir toplantıda, 14 Ekim seçimlerinden sonra CHP'ye gireceklerini kararlaştırıp açıkladılar.

Siyasi çevrelerde beklenen bir olay olarak nitelenen bu gelişme, CHP'nin umudu diri tutmak için son bir manevrası olarak yorumlanıyor.

Bazı gözlemcilere göre, bağımsızların CHP'ye katılmaları kararını açıklamaları ama CHP'ye girmemeleri, başka siyasi formüller iç'nde kendilerine de şans da bileceği ve bu kapıyı büsbütün kapatmak istemedikleri şeklinde.

Bu açıklamanın CHP'nin seçim şansını artırmaya yönelik ama, sonuç vermiyecek bir oyun olduğu ortak kanaati yaygın.

TSİP İstanbul Bağımsız Senatör Adayı

Gazioğlu: Solun birliğini herşeyin üstünde tutan TSİP'i güçlendirelim

- TSİP İstanbul Bağımsız Senatör adayı ve TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu dün yaptığı radyo TV konuşmasında CHP'yi eleştirdi.

Gültekin Gazioğlu, önceki gün İstanbul'da TSİP, Devrimci-Demokratlar ve Istanbul bağımsız senatör adayı Beria Onger'in ortaklaşa düzenledikleri mitingde konuşurken.

Yurttaşlarım,

Demokrasinin büyük tehlikelerle karşı karşıya bulunduğu bir dönemde, sıkıyönetim koşullarında da seçimlere gidiyoruz.

Emperyalizmle bütünleşmiş Türkiye egemen sınıfları, ne zaman başları sıkışsa, ekonomik ve siyasal bunalımları ne zaman derinleşse, çıkış yolunu, eli sopalı rejimlerde görürler. Nitekim 29 Eylül günü, Türkiye öğretmenleri, Bursa'da, misli görülmemiş bir katliam yaşadılar.

TÖB-DER'in, öğretmen kıyımını, faşist baskıları, hayat pahalılığını, protesto etmek ve memurların sendikal haklarını savunmak üzere düzenlediği miting ve yürüyüş, yasadışı bir tutumla önce yasaklanmış, topluluğun dağılacağı bir sırada öğretmenlerin kanı akıtılmıştır. Bursa Valisi Vekili ve Emniyet Müdürü'nün emriyle; polis ve jandarma, cop, sopa ve dipçik kullanarak yüzlerce öğretmenin ağır yaralanmasını, birinin öldürülmesi pahasına bu katliamı düzenlenmiştir.

Adeta, 1 Mayıs 1977 katliamının bir tekrarı Bursa'da yaşanmıştır.

Bu saldırı bir kez daha göstermiştir ki; CHP de demokrasi düşmanlığına varan, gerici politikalardan medet ummaktadır.

Ancak, 3 Ekim günü, öğretmenlerin ve diğer demokrasi güçlerinin gösterdiği tepki, demokrasiye kimlerin sahip çıktığının bir göstergesi olmuştur.

Yurttaşlarım,

Eli sopalı rejimlerin, daha açık söyleyişle faşist rejimlerin, emekçiler için ne anlama geldiği tüm dünyada bilinir.

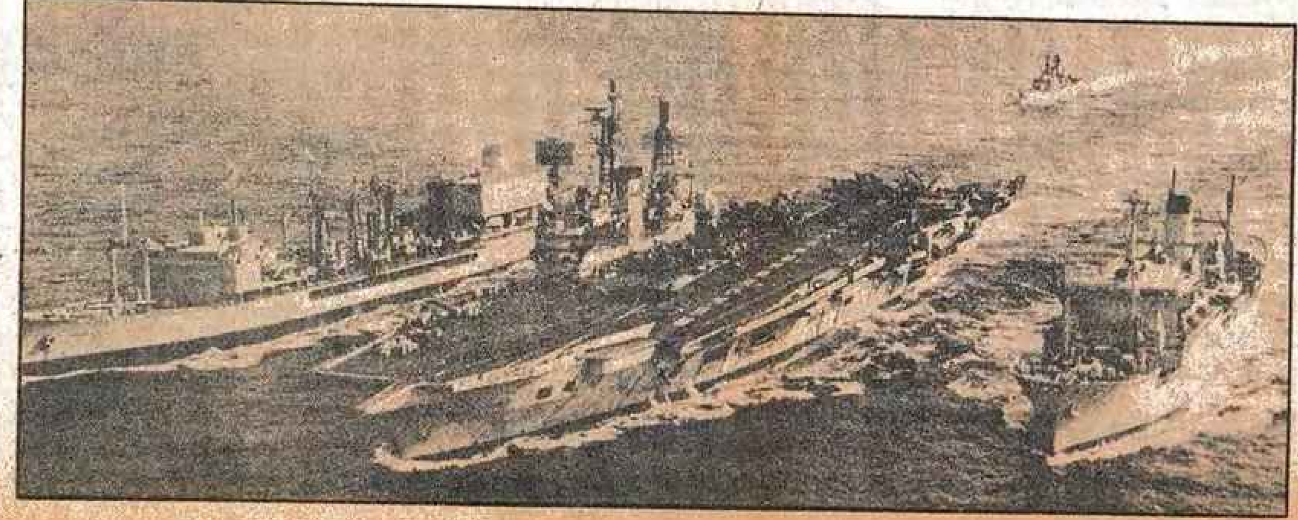
Faşizm, daha çok sömürü, zulüm ve soyum demektir. Emekçiler için açlık, işkence, ölüm ve işsizlik demektir.

Devamı s. 5, sütun 4'de

NATO'nun barış ve güvenliğe karşı «kararlılık gösterisi» sürüyor

NATO Avrupa'ya atom silahları yığıyor

- NATO, herbiri 600 km. menzilli 572 yeni nükleer silah ve bunları taşıyıcı kıtalararası füzeyi Avrupa'ya yerleştirmeyi düşünüyor.
- Başta sosyalist ülkeler olmak üzere, bölgedeki barış, bağımsızlık, demokrasi güçlerine karşı «kararlılık tatbikatı»nda Türkiye toprakları kullanılıyor.
- ABD'den dış takviye kuvvetleri getiren uçaklar Merzifon'a indi. Amerikan deniz piyadeleri bugünlerde Balıkesir'e gelecek. Yarın Saroz'a av uçakları eşliğinde NATO deniz piyadeleri hücum çıkarması yapacak.

Yazısı 5. sayfada

Türkeş faşist katillere cesaret vermeye devam ediyor

- MHP Genel Başkanı Türkeş, «Şiddet eylemcilerine ileri'e af vaderek, onlara arka çıktığınız söyleniyor, ne diyorsunuz?» sorusuna verdiği cevapta, «Biz hükümetin direktifi ile, işkenceyle adaletin tecelli edeceğine inanmıyoruz. Elbette, kader kurbanlarına af vadiyoruz.» dedi.

Erzurum — Erzurum ve ilçelerinde seçim gezisini sürdüren MHP Genel Başkanı Alpasl'n Türkeş, bir gazetecinin «şiddet eylemcilerine ilerde af vadederek onlara destek verdiğiniz, arka çıktığınız söyleniyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?» şeklindeki sorusuna verdiği cevapta, şiddete karşı olduklarını iddia ederek, «kader kurbanları» için af vadettiklerinin doğru olduğunu söyledi.

«Solda bir t'rkım şiddet eylemcilerinin hareketine CHP bulaştırılmıyor. Sağda yapılan her hareket, şiddet hareketi MHP'nin üstüne yükleniyor» şeklinde konuşan MHP Genel Başkanı, her türlü yasa dışı eyleme ve şiddete karşı olduklarını iddia etti.

Türkeş, «Sayın Ecevit'in ilginç bir tutumu var. 10 yıldan beri, her türlü şiddet hareketinde, soruşturmayı beklemeden bizi açık ya da kapalı bir şekilde suçluyor. Bir kısım Emniyet Müdürleri de, yarış halinde, başbakanlarını doğrulamak için açıklamalar yapıyorlar» diyerek, bu açıklamaların doğru olduğunu kanıtlamak için MHP'lilere işkence yapılarak delil arandığını savundu.

MHP'liler, işlemedikleri suçları işkenceyle itiraf ettirildiği yolundaki eski iddiasını tekrarlayan Türkeş, tutuklu bulunan ya da yargılanmakta olan MHP'liler «İnsanlık dışı akla hayale gelmedik işkenceler yapıyorlar. İşkenceyle, adaletin tecellisine olanak var mı?» dedi.

Mahkum bulunan faşistleri «kader kurbanı» diye ni-

Devamı s. 5, sütun 8'de

Gerçek Durum

Artan ısı ve canlanan hamam böcekleri

Ekonomi nasıl düze çıkacak? Yani sözcüğün gerçek anlamında, tekelciler nasıl düze çıkabilecek? Bu onların bileceği bir iş!

Ve onlar kendi bilecekleri işi yapmaya çalışıyorlar. Tekelcilerin siyasal stratejisi iki ana unsuru ihtiva ediyor. Bir yandan siyasal atmosferi alabildiğine ısıtmak, öte yandan ısınan bu havaya hamamböceklerini çağırmak.

Tekelcilerin yolu kendilerini ilgilendiriyor ama bütün toplumu yakından etkiliyor. Emekçi sınıfları daha derinden etkiliyor ve etkilemeye devam edecek. Hamamböceklerinin yaşanmaz hale getireceği ortamdan öncelikle emekçiler rahatsız olacak. Bununla da kalmayacak, çalışanlar daha fazla terliyecek. «Hamama giren terler», burjuva haklılığının kanıtı olacak!

Havayı dört koldan körükleyerek ısıtıyorlar. Faşist saldırılarla iç içe geçen kontr-gerilla eylemleri siyasal atmosferi gerginleştirdikçe tekellerin basın sözcüleri de, politik kuklaları da, daha bir heyecanlanıyorlar. Şartlar giderek olgulaşıyor (mu?) ve tekeller düze çıkabilecek (mi?)

Havaların ısınıyor olması, hamamböceklerini, her hangi bir davete gerek kalmaksızın canlanmaya itiverdi. Birden ortalıkta bir garip adamlar, zaman zaman da hafızalarda yer etmiş bir garip isimler dolaşır oldu. Bunlar yazıyorlar, çiziyorlar, gizli toplantılar yapıp konuşuyorlar, «nezaket» ziyaretlerinde bulunuyorlar.

Suat Hayri Ürgüplü ve Adnan Başer Kafaoğlu, Cumhurbaşkanını ziyaret edip çok «nazik» duygularını iletirken bile sevinçten, heyecandan yürek atışları hızlananlar pek çok. «Teknokrat»ların

Devamı s. 5, sütun 7'de

gedik

«UYANIK» DEDİĞİN BÖYLE OLUR!

Kimileri «seçimleri boykot» çağrısında bulundu. Her zaman % 20 seçmen secimlere katılmamıştır. Bu seçimlerde bu oran artabilir. Örneğin % 30 olabilir. Hatta CHP'nin küstürdüğü seçmenlerden ötürü % 40 bile olabilir.

Böylece, seçime katılmayan % 40 vatandaş kitlesi «boykotçuların gücü» olarak görünecek!

Uyanıklığın böylesi hiç aklınıza gelir miydi?

ası

Gaz lambaları yine gözde !

Ülkenin dört bir tarafında uygulanan elektrik kısıtlamaları ile birlikte gaz lambası, günlük yaşantımızda yeniden önemli bir araç haline geldi. Bunu fırsat belleyen işportacılar gaz lambası satışına başladılar bile...

Yetkililer, seçimler nedeniyle elektrik kısıtlama programlarını açıklamaktan çekiniyorlar. Durum böyle olunca, elektriklerin ne zaman kesileceğini bilemeyen yurttaşlarımız, denize düşen yılana sarılır misali birer gaz lambası alıveriyor. Ninelerimizden kalma gaz lambaları evlerin baş köşesine kurulabilir ama, ah bir de gaz olsa!

(Foto: THA)

İ. ECZACI ODASI VE KAMU ECZACILARI DERNEĞİ'NCE

Eczacılık Fakültesi asistanlarına 8 aydır tazminat verilmeyişi kınandı

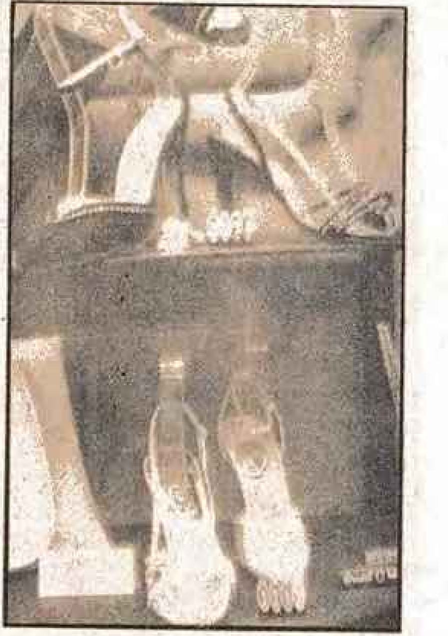
İstanbul Eczacı Odası ve Kamu Eczacıları Derneği ortak bir açıklama yaparak Eczacılık Bilimleri Fakültesi asistanlarının tazminatlarının 8 ay gecikmesini ve diğer öğretim üyeleri ile birlikte tazminatlarını alamayışlarını kınadılar.

12 Haziran 1979 günü Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren «Yüksek okulların Akademi ve Üniversitelere devredilmesi yasası ile Nisantaşı Eczacılık Yüksek Okulu fakülte haline getirilmiş, okul asistanları ise fakülte asistanları olmustur. Üyelerimiz olan İİTİA Eczacılık Bilimleri Fakültesi asistanları, tam süre gereğince almaları gereken tazminatlarını 8 aydır alamamaktadırlar. Öğretim üyeleri ve yardımcıları da yasalara göre öğretim üyeleri gibi tazminatlarını almalıdırlar. Bunun için hiç bir yasal engel yoktur. Yetkililer gereksiz bir işgüzarlıkla sorunun çözümünü 8 ay geciktirdiler, bu sorumsuzluğu kınıyoruz.»

Yoksula çul beylere aba

Vurgun giyimde de sürüyor

- Mahmutpaşa'da 2 bin liraya satılan bir takım elbise, büyük mağazaların vitrinlerinde 30 bin liraya satılıyor
- Giyecek fiyatları halkın alım gücünün çok üstüne çıktı
- Büyük kentlerde şubeler açan büyük mağazaların vitrinlerinde 5 bin liraya ayakkabı, 20 bin liraya elbiseler sergileniyor.

Büyük kentlerde yükselen dev binalar çoğalmaya başladı. Avrupa ülkelerinde «Süper Market» adıyla yıllardır faaliyet gösteren büyük mağazalar, İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük kentlerden sonra Adana, Kayseri, Erzurum gibi kentlerde de açılmaya başladı. Konfeksiyon imalat yaparak çok ucuza malettikleri malları büyük kârlarla satan büyük mağazalar, ülkemizde birdenbire yaygınlaştı.

Halkın alım gücünün çok üstünde fiyatlarla giyim eşyası satan büyük mağazaların vitrinlerinde sergilenen giysilerin fiyatları incelendiğinde ortaya inanılmaz bir görüntü çıkmaktadır. Asgari ücretle çalışan bir kişinin yıllık geliri 40 bin lira civarındadır. Oysa büyük mağazalarda ve İstanbul, Ankara, İzmir'in ana caddelerindeki butiklerde bu fiyatlara takım erkek elbiseleri, kadın tuvaletleri satılmaktadır. Paris modasını takip edenler için pahalılıkta da Paris butikleri ile yarışan büyük mağazalardan birinde bir kadının

Devamı s. 5, sütun 7'de

ASO: «Ücret talepleri, sanayimizi ipotek altına aldı»

- Ankara Sanayi Odası'nca yayınlanan raporda, kıdem tazminatı, grev ve toplu sözleşme düzeninin değiştirilmesi ve ücret artışı taleplerinin durdurulması isteniyor.

Ankara — Geçtiğimiz hafta içinde MESS tarafından açıklanan işçi ücretlerinin kısıtlanmasıyla ilgili görüşün, Ankara Sanayi Odası'nca da benimsendiği öğrenildi.

Bilindiği gibi MESS, ücret artışı taleplerini kabul etmeyeceklerini ve gerektiğinde lokavta gitmekten çekinmeyeceklerini açıklamıştı. Ankara Sanayi Odası tarafından yayılanan «1979 yılı ortasında sanayimizin durumu» adlı raporda da, ücret talepleri konusunun yeniden ele alınarak çözümlenmesi gerektiği söylendi.

«Kıdem tazminatı, kanunsuz direniş ve grevler ile ekonomik kriterlere bağlı olmayan ücret artışı talepleri, sanayimizi ipotek altına almıştır. Ve bu tip uygulamalar, dünyanın hiç bir ülkesinde görülmemiştir» şeklindeki şikâyetlere yerverilen ASO raporunda, «Ülkemizde sendikalar arasındaki rekabet, kamu kuruluşlarının toplu sözleşme sistemini dejenere eden tutum ve davranışları, bazı sendikaların ideolojik kasıtla toplu sözleşme görüşmelerini çıkmaza sokmaları, gerek işçiler gerekse memleket ekonomisi bakımından mutlaka halledilmesi gereken önemli sorunlardır» denildi.

Raporda, ayrıca, sanayicilerin hammadde, aramal ve yardımcı madde sağlamakta karşılaştıkları güçlüklerin giderilmesi öne sürülmekte ve fiyat tespit ve kontrolünün «dürüst çalışan» sanayici ve işadamını tedirgin etmeyecek işlerliğe kavuşturulması istenmektedir. Raporda iddia edildiğine göre, birçok sahada yapıldığı söylenen devletleştirme girişimleri özel sektörde tedirginlik yaratmış, iş yapma heyecanını öldürmüştür.

Toplantı ve yürüyüşler izne bağlı mıdır?

Av. Halit ÇELENK

Düşünce özgürlüğü, özgürlüklerin anasıdır. İnsanlar düşüncelerini, yazı yazarak, resim ve heykel yaparak, piyesleri sahneye koyarak, bildiriler yayınlayarak, dernek kurarak, toplantı ve yürüyüşler düzenleyerek kamu oyuna açıklarlar. Bütün bu özgürlüklerin temelinde düşünce açıklama özgürlüğü vardır. Anayasa'nın 20. maddesi bu özgürlükleri kişinin temel hakları arasında kabul etmiştir. Bu haklar, «dokunulmaz, vazgeçilmez, devredilmez» haklardandır.

TOPLANTILAR İZNE BAĞLI MIDIR?

Anayasa ve 171 sayılı yasa toplantı ve yürüyüşleri izine bağlamamıştır. Anayasa'nın 28. maddesi: «Herkes, önceden izin almaksızın silahsız ve saldırısız toplanma veya gösteri yürüyüşü yapma hakkına sahiptir.» demektedir. Bu maddeye paralel olarak düzenlenen 171 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri yasasının 1. maddesinde de: «Herkes önceden izin almaksızın bu kanun hükümleri dairesinde; silahsız ve saldırısız olarak beli maksatlarla toplantılar ve gösteri yürüyüşleri yapmak hakkına sahiptir» denilmiştir.

Görülüyor ki, gerek Anayasa'ya ve gerekse yasaya göre, toplantı ve yürüyüşler herhangi bir makamın iznine bağlı bulunmamaktadır. Ancak böyle bir toplantı ve yürüyüş düzenleyecek olan kişiler 171 sayılı yasanın 7. maddesine göre bir düzenleme kurulu oluşturacaklar ve toplantı yapılacak yerin en yüksek mülkiye amirliğine bir 'Bildirim' verecekler, toplantının konusunu, yerini, gününü ve saatini toplantıdan 48 saat önce valiliğe ya da kaymakamlığa bildireceklerdir. Bu bildirim bir izin isteme niteliğinde değil, bir bilgi verme niteliğindedir. Bunun da amacı, toplantı ve yürüyüşün düzenli, disiplinli ve güvenlik içinde yapılmasını sağlamak ve idareye bu amaçla gerekli güvenlik önlemlerini alma olanağı vermektir. Başka bir deyişle toplantıyı idareye haber verme toplantıyı düzenleyenlerin lehine kabul edilmiş bir hükümdür.

Yürürlükteki Anayasa ve yasaya göre, ne valilerin ve ne de kaymakamların toplantı ve gösteri yürüyüşlerini engelleme ya da erteleme yetkileri yoktur.

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

1973 yılında, 1932 sayılı bir yasa ile mülkiye amirlerine toplantı ve yürüyüşleri on gün süre ile erteleme ve yürüyüş güzergâhlarını değiştirme yetkisi verilmişti. CHP Senato grubu tarafından, bu yasanın «Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü hakkının özünü ortadan kaldırdığı» gerekçesiyle Anayasa Mahkemesine dava açılmış ve bu dava sonunda Yüksek Mahkeme, 18-22 Kasım 1976 gün ve 976/27-51 sayılı kararı ile sözü geçen 1932 sayılı yasayı iptal etmiş, valilere ve kaymakamlara toplantıları erteleme yetkisi veren yasayı ortadan kaldırmıştır. Bugün yürürlükte bulunan yasaya göre, valilere ve kaymakamlara böyle bir yetki tanınmamıştır. Bu nedenle, «izinsiz toplantı», «izinli toplantı» gibi nitelemeler yanlış olduğu gibi, yasal dayanaktan da yoksundur.

SIKIYÖNETİM BÖLGELERİNDE

1402 sayılı sıkıyönetim yasası, 3. maddesi ile, sıkıyönetim komutanlıklarına, toplantı ve yürüyüşleri izne bağlama yetkisini tanımıştır. Bu maddeye dayanarak, sıkıyönetim komutanlıkları, gerek gördükleri hallerde, yayınlayacakları bildirilerle toplantı ve yürüyüşleri komutanlığın iznine bağlı tutabilirler. Sıkıyönetim dönemleri ve sıkıyönetim bölgeleri için söz konusu olan bu gibi hallerde toplantı ve yürüyüş düzenleyecek kişilerin ve düzenleme kurullarının sıkıyönetim komutanlığına başvurarak izin istemeleri gerekir.

Sıkıyönetim dönemleri ve bölgeleri dışında, yukarıda açıklandığı gibi, vali ve kaymakamların böyle bir yetkilileri yoktur.

Öldüreceksin Ki

Rıfat DAMACIOĞLU

Güçsüzlerin, güce yüksek değer biçmesi gibi bir eğilimleri vardır. Kendi etkinliğini koyamadığı yere, bir başka gücü abartarak oturtmak ister. Bu nedenle sorsanız «işler nasıl düzelir?» diye, zorbalığı öne çıkarır bu tip güçsüzlük. Asacaksın der şu kadar, öldüreceksin ya da...

Bu sadece güçsüzlerin değil, güçlü gibi görünen ama çıkışsızlığı yaşayanların da eğilimidir. Burjuva sınıf hep bu eğilimi açığa vurur. Sınıf çaresizliğini, harekete geçireceği zorbalık araçlarıyla gidereceğini umar. Zora düştüğünde zorbalığa baş vurması hep bundandır. Tarihsel güçsüzlüğün sonucudur bu.

Adana sıkıyönetim komutanlığı, ildeki olaylarının üzerine gidememiş, gitmemiş, faşist saldırganlığın ilde mevzilenmesine yardımcı olmuştur. Kuşkusuz sıkıyönetim komutanlığının böyle bir «beşarı» göstermesi, yani ilde huzuru sağlaması mümkün olamazdı. Ama illâ ki düzelteceğim diye direnmesi ve bunun için yeni yöntemlere başvurması, yapılamıyanın altında kalındığını gösteriyor.

Adana sıkıyönetim komutanlığı, faşistlerin kan gölüne çevirdiği bu ilde, biriken kanların üzerine toprak kün halkın gölgesini düşürmek anlamına gelen sınırlamalara yöneldi. Her hangi bir yerde bir saldırgan cinayet işlediği zaman, halkın bir anda ortadan kaybolmasını, evlere, dükkanlara sığınmasını istiyor. Pencereler kapatılacak, balkonlara çıkılmıyacak. Bütün bunları yapmıyanlar, olaya karışmış sayılacaklar.

Halk böylesine savaş yöntemlerine anında ayak uydurmakta zorluk çekerse ne olacak? Hakkında, olaya karışan gruplardan birine dahilmiş gibi muamele yapılacak. Bu muamele ise sıkıyönetim komutanlığının belirttiğine göre, güvenlik kuvvetlerinin ateş açma yetkisi ile izah edilmektedir.

Bildirinin anlamını tamamlayan başka emirler var. Hemen her yerde sıkıyönetim güçlerinin, alma, verme, geçme, yapma vb üstünlüğü. Yani Adana bir savaş şehri haline gelmiş olacak. Adana sıkıyönetim güçlerine teslim edilmiş olacak.

Sıkıyönetimin eşgüdümü mü bozuldu acaba! Yoksa seçimlere gidilirken eşgüdüm, topluca, bir başka eğilimle mi somutlanacak?

Görülüyor ki, gerici siyasal güçler, sıkıyönetim ilanını zorlarken, bir gün bu aleti ellerine geçireceklerini de hesap ediyorlardı. CHP elinde ne kadar «iş görürse» kârdır. Şimdi yeni güçler bu eski aleti, eğer birez pas tutmuşsa, yağlayacaklar ve göreve koşacaklar.

Bir yandan dumanlı havalarını ayıları inlerinden çıkarken, öte yandan da sıkıyönetim kendi iç düzenlemeleriyle yeni ellerdeki işlevine uygun hale gelmeye çalışıyor.

Adana'da yaşamayı halka yasaklıyan güçler, seçim fonuna da gölgelerini düşürdükten sonra «karabasan» gibi halkın için girebecek ve insan avına başlayacaklardır.

İlk hazırlığın, faşist saldırganların en rahat hareket ettikleri yerden başlanması ise, kimlerin avlanacaklarını gösteriyor.

SOSYALİST ÜLKELERDEN

Berlin 1945

Berlin 1979

30. zafer yılında
Genç Demokratik Alman Cumhuriyeti

7 Ekim 1949'da kurulan Demokratik Alman Cumhuriyeti kuruluşunun 30'ncu zafer yılını kutluyor. Faşist savaşın bıraktığı yıkıntı ve harabe üzerine kurulan bu genç cumhuriyet kendi imkânıyla «herşeyi yoktan var ederek» ekonomik, sosyal ve kültürel alanda büyük bir gelişim gösterdi. Ve bugün dünyanın en gelişen sanayi ülkeleri arasında yer almayı başardı.

Ayrıca bu genç sosyalist Cumhuriyet «dünya barışının» korunmasında büyük rol oynuyor. Barışın korunması DDR anayasasının başlıca hükmü. Bu nedenle militarizm propagandası, savaş kışkırtıcılığı, başka ırklara ve uluslara karşı duyulan kin ve düşmanlık için en ağır ceza öngörülmüş anayasada. DDR'nin dış politikası bu hükme uygun olarak ulusların barış içinde birlikte yaşamasını öngörüyor. Silahlanma yarışına son verilmesi «genel silahsızlanma» politikasının sağlanmasından yana mücadele yürütüyor.

DDR'de işçi sınıfının politik partisi, Almanya Sosyalist Birlik Partisi (S.E.D.) nin yanısıra başka dört parti var. Bütün partiler ve kitle örgütleri «Ulusal Cephe» içinde sıkı bir işbirliği yapıyorlar. Ortak amaç «Barış» ve «Refah» sağlamak.

İMO: «Kent toprakları üzerindeki özel mülkiyet kaldırılmalıdır

Diyarbakır — İnşaat Mühendisleri Odası (İMO) Diyarbakır şubesince hazırlanan «Türkiye'de ve güney-doğuda konut sorunu» konulu raporda, Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısından kaynaklanan sağlıksız kentleşme ve konut sorununun günümüzde teknik sorun olmaktan çok, siyasal bir sorun halini aldığı belirtildi.

Köyden kente göçün yolaçtığı sağlıksız kentleşmenin günümüzde konut sorununu içinden çıkılmaz bir hale getirdiği açıklanan raporda, güneydoğu Anadolu bölgesindeki yerleşim merkezleriyle ilgili olarak şu görüşlere yer verildi:

«Doğu ve güneydoğu bölgelerinde, kırsal kesimlerdeki konutların tümü sağlık koşullarına elverişli değildir. Bazı kesimlerde, halkımız mağaralarda hayvanlarla birlikte yaşamaktadır. En iyi koşulda, mağara ve yaşanan oda yan yanadır. Köylerimizin çoğunun ne elektriği, ne suyu, ne de yolu vardır. Buna göre, halkımızın 4/5'inden çoğu çağdaş uygarlık için en doğal zorunlu gereksinmelerinden uzak ve yoksun olarak ilkel barakalarda yaşamlarını sürdürmek zorunda bırakılmışlardır.»

Arsa spekülasyonunun çözümünde, en radikal yolun kent çevresindeki alanların kamu mülkiyetine çevrilmesi olduğuna işaret eden İMO raporunda, lüks konut üretiminin durdurulması gerektiği de savunularak şu önerilere yer verildi: «Kent toprakları üzerindeki özel mülkiyet kaldırılmalıdır; devlet, kamulaştırılmış kent topraklarında toplu konut yapımına girişmelidir; konut, alınıp satılabilir bir mal olmaktan çıkarılmalıdır; devlet kırsal alandaki emekçilere konut üretiminde teknolojik yardım götürmeli, ekonomik bakımından destek olmalıdır.»

Tüm-Or-Der: «Memurların sendikal hak mücadelesi engellenmek isteniyor»

Ankara (Gerçek) — Ormancılık Personeli Derneği (TÜM-OR-DER) basına yazılı bir açıklama yaparak, 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'nda yapılmak istenen değişiklikleri kınamıştır.

Tüm-Or-Der'in açıklaması özetle şöyledir:

«Gizli kapılar ardında memurlar için hazırlanan yasa tasarıları ile 657 sayılı esaret yasası zincirini kırmaya çalışan memurların grevli, toplu sözleşmeli sendikal mücadelelerini engellemek istemektedirler.

Hazırlanan bu yasa tasarısıyla memurların özgürce örgütlenmeleri engellenmektedir. Bu hareket, Anayasamızın örgütlenme özgürlüğünü çiğnediği gibi, kamu kuruluşlarında çalışan işçileri de memur yaparak işçilerin kazanılmış haklarını gasp edip, çalısanların işçi sınıfı hareketi ile birlikte mücadelesini engellemeye çalışmaktadır.

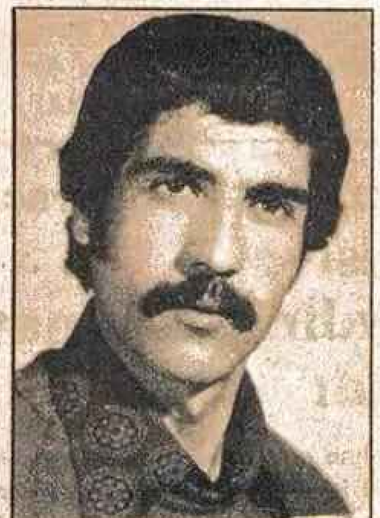
Dün memurlara ve tüm çalışanlara grevli ve toplu sözleşmeli sendika kurma hakkı vereceğini söyleyenler, bugün memurların derneklerde örgütlenerek ekonomik ve demokratik haklarını alma mücadelesi vermelerine tahammül edememektedirler.

Tüm kamu çalısanlarının kararlı mücadelesi sonucu, anti-demokratik yöntemlerle uygulanan bu gasp politikası yok edilecektir.»

Genel-İş Bingöl'de greve gitti

Bingöl — DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası, toplu sözleşmeden doğan hakların ödenmemesi nedeniyle, önceki gün Bingöl belediye işyerlerinde greve başladı.

Belediye işyerlerinde çalışan sendikaya üye işçilerin iki aylık maaşları, elbise paraları, ikramiyeleri ve asgari ücretten doğan farkların ödenmemesi nedeniyle greve gidildiğini belirten Genel-İş Sendikası 7. bölge merkez şube başkanı Naip Aydın yaptığı açıklamada, «Bingöl belediyesinde çalışan işçilere toplu sözleşme ile kazanılan hakların ödenmesi için yaptığımız tüm girişimler sonuç vermeyince, yasal hakkımız olan greve gittik. Grevimiz tüm ekonomik - demokratik haklarımızı alıncaya kadar, mücadelemizi onuruna yakışır bir şekilde sürdüreceğiz» dedi.

NAHİT BAŞARAN
(1945—...)

SULTAN BAŞARAN
(1950—...)

Trafik kazasında kaybettiğimiz Av. Nahit Başaran ve eşi öğretmen Sultan Başaran'ın anılarını, halkımızın özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde yaşatacağız.

DHKD
(Devrimci Halk Kültür Derneği)

Çağatay Anadol — Bakış

Filistin Halkını selamlarken

Filistin halkının tek temsilcisi Filistin Kurtuluş Örgütünün lideri Yaser Arafat'ın ülkemize gelerek örgütün Ankara Bürosunu açması bir yanıyla halkımız için sevinçle karşılanan bir yanıyla da egemen sınıfların mazlum uluslara karşı tavrıyla ilgili olarak dikkatleri çeken bir olaydır.

Sevinçle karşılanan bir olaydır, çünkü halkımız da Filistin halkı gibi emperyalizmin baskı ve sömürüsü altında ezilmektedir ve bunun bilincinde olarak yüreği, siyonizmin vahşi saldırılarına hedef olan Filistinliler için çarpmaktadır. Emperyalizmin boyunduruğunu kıran bir halk, aynı boyunduruk altındaki tüm halklar için kurtuluşun biraz daha yaklaşmasına katkıda bulunur. Bu yüzden tüm halklar, diğer halkların emperyalizme karşı verdiği mücadeleyi ilgi ve sevgi ile izler.

Dikkat çekici bir olaydır çünkü, ülkemiz egemen sınıfları, on'yıllardır ezilen ulusların karşısında emperyalizmle yanyana saf tutmuşlardır. Bu durum genelinde değişmemiş olmakla birlikte şimdi Filistin halkının haklılığını teslim etmek zorunda kalmışlardır.

Bunun nedeni sömürücü egemen sınıfların ezilen halkların meşru haklarından yana olmaları değildir elbet. Onlar, FKÖ liderini karşılarken Ecevit'in şu sözlerinde ifadesini bulan bir amaçla hareket etmektedirler: «Türkiye'nin tarihi ve kültürel bağlarla çok yakından bağlı olduğu **müslüman ve Arap ülkeleriyle ilişkilerini geliştirmek** için özellikle hükümetimiz döneminde büyük çaba harcanmaktadır.»

Ecevit daha sonra sözlerine şunları ekliyor: «Türkiye... **Filistin halkının kendi ulusal devletini kurma hakkı dahil, tüm yasal haklarının tanınmasını...** bir önkoşul olarak görmektedir.»

Ey petrol sen nelere kaadirsin?

Filistin topraklarında İsrail devleti kurulurken emperyalist-siyonist saflarda bulunan, Cezayir kurtuluş savaşı sırasında emperyalist Fransa'yı destekleyen, İngiliz-Fransız birlikleri Süveyş'e çıkartma yaparken onlara sıçrama tahtası vazifesi gören Türkiye, ne oldu da tavır değiştirdi?

Ne oldu da egemen sınıflar bir mazlum halkın yasal haklarından, kendi kaderini tayin hakkından, kendi devletini kurma hakkından sözeder oldular?

İki şey oldu.

Petrol kaynakları emperyalizmin kontrolundan çıktı ve Arap ülkelerinin denetimi altına girdi.

Birleşmiş Milletlerde birçok ülke tarafından temsil edilen Arap halkları. Bağlantısız ülkelerle birlikte büyük bir diplomatik güç oluşturdular.

İşte bu yüzden Türk egemen sınıfları bu sözleri ediyorlar. Ulusların kendi kaderini tayin hakkı ilkesi evrensel bir ilkedir. Ancak egemen sınıflar, uluslararası alandaki çıkarlarına göre bazı ulusların bu hakkıyla ilgilenirler, bazılarının hakkına ise karşı çıkarlar. Hele de sorun gelip kendi iç pazarlarının kapısını çalınca şovenizmin en koyusundan oluşan bir borayı estiriverirler.

Sosyal Demokrat fikriyatın ağababaları olan İkinci Enternasyonal döneklerinin 1. Dünya Savaşı çıktığında nasıl şoven milliyetçi kesildiklerini unutmayalım.

Okurlardan

Bilinen çok, bilinmeyen çok az

İnsanlar öldürüldü, öldürülüyor. Hedefli, hedefsiz...

Adana'da ADAKOBİRLİK Genel Müdürü Akın Özdemir, yoksul köylülerin dostu olduğu, köylünün soyulmasına karşı çıktığı ve kooperatifçiliği savunduğu için öldürüldü.

Erzurum'da Doç.Dr. Orhan Yavuz, öğrencilerine doğruları, bilimi, aydınlık düşünceyi anlattığı, demokrasi ve özgürlüğe inandığı için öldürüldü.

Yine Adana'da Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul, ülkücü insan kasaplarının oyunlarını bozduğu, elebaşları yakaladığı için öldürüldü.

İstanbul'da, Ankara'da, Antep'te, Samsun'da, Şavşat'ta ve daha birçok yerde bir nice yiğit, namuslu insan, halkını ve ülkesini seven insan ülkemizin bağımsızlığı, sömürünün ortadan kaldırılması gibi onurlu bir dava uğruna çalıştığı için öldürüldü. Kimileri de Türkeş'in kirli davasından döndüğü için öldürüldü.

Kahveler taranarak, otobüsler kurşunlanarak, gece yarısı evler basılarak öldürüldü.

Ve daha kimler kara deftere alındı?

Ne zaman, nerede, hangi yöntemle öldürülecekler? Bilinmiyor.

Ancak bilinen çok şey var ortada.

Öldürme emrini verenler belli: MHP ve Türkeş.

Emri yerine ulaştıran açık: HERGÜN gazetesi.

Emri uygulayanlar ortada: Ülkücüler. Yani faşistler.

Katilleri barındıran, besleyen, savunan mı kim?

MHP yöneticileri. Yani Amerikancıların en has partisi.

Onlara dolaylı - dolaysız destek olan: AP, CGP, Demirel, Feyzioğlu vs.

Peki niçin?

O da biliniyor: Patronların saltanatı sürsün diye. Hırsızlık, dolandırıcılık, sömürü, soygun devam etsin; işçiler, köylüler, emekçiler uyanmasın, başkaldırmasın diye...

Ya bütün bu olup bitenlere karşıymış gibi görünüp, karşı olmayanlar kim dersiniz?

CHP ve de ECEVİT. Halkçı (!) Ecevit. Ecevit'in hükümeti.

Ne mi yapıyor?

TAŞLARI BAĞLAYIP KÖPEKLERİ SALIYOR.

Bu katliamları, faşizmi lanetleyenlere, halkın öfkesini meydanlara yığanlara:

— Hayır, yapamazsınız, ayıptır, diyor.

— Cenaze törenleri de yasak, diyor.

O Ecevit ve Hükümeti ki her saldırıda Türkeş'e teslim olup geri adım atıyor. Taviz üstüne taviz veriyor.

Türkeş, milletvekili seçildiği Adana'da ilerici Emniyet Müdürünü beğenmeyip öldürttü mü?

Ecevit, boynunu büküp, «ne isterseniz olsun» diye ülkücü katillerin beğendiği MC'nin bir emniyet müdürünü Adana'ya gönderiyor. Özür dilercesine.

Hem de Cevat Yurdakul daha toprağa konmadan.

Bilinenler çok. Dedik ya bilinmeyen ölüm sırasının kimde olduğu.

Ama halk uyanmaya başladı. Sosyalistler, devrimciler akıllarını başlarına toplamaya hesap yapmaya başladılar.

Birleşecekler.

BİLİNEN OYUNLARI BOZMAK, KATİLLERDEN HESAP SORMAK İÇİN.

Seyri Derinçaylı
ESKİŞEHİR

Vergiler ve Emekçiler

- 1974-75 döneminde vergiler İngiltere'de yüzde 90, İtalya'da yüzde 60, Fransa'da yüzde 57 arttı.
- ABD'de vergi mükellefinden alınan her doların yüzde 80'i silahlanma ve askeri amaçlar için harcanıyor.
- Kapitalist ülkelerde emekçilerin adil bir vergi düzeni talebi yükseliyor.

Kapitalist ülkelerde enflasyon, işsizlik, ücretlerde düşme ile birl'kte vergiler emekçilerin üzerindeki yükü her geçen gün daha artırıyor.

Gelişmiş kapitalist ülkelerin bütçe gelirlerinin % 90 dolayındaki bölümü vergiden sağlanmaktadır. Ve bilindiği üzere kapitalizmin doğasından kaynaklanan ekonomik bunalımın yükünü emekçilere yüklemek üzere sık başvurulan bir yol vergilerin artırılmasıdır. Vergi artışından zarar gören emekçiler olduğu ise bilinmektedir.

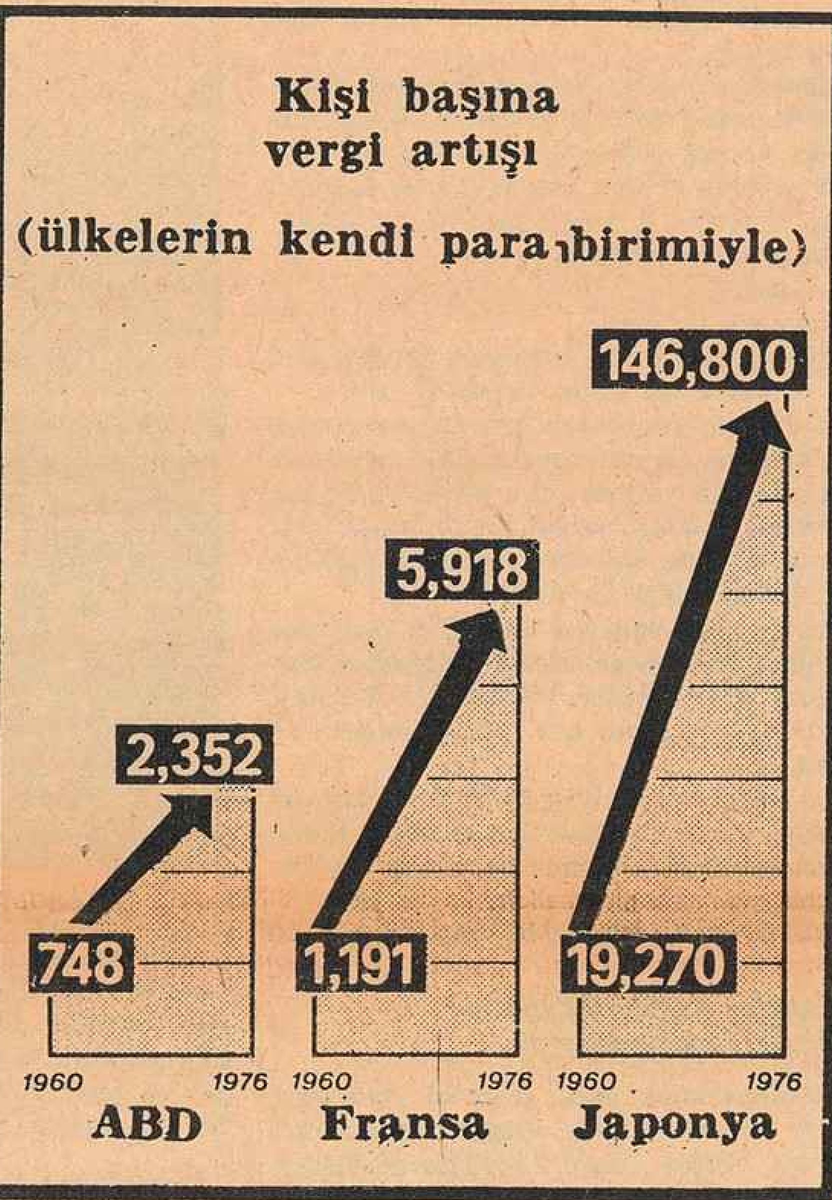
Bir yandan gelir vergisi artışı diğer yandan dolaylı vergilere yapılan yeni eklemelerle ücretler her geçen gün daha da kesintiye uğramaktadır. Bu konuda dünyadan çeşitli örnekler vermek mümkündür. İngiltere'de 1974-75 de fiyat artışları ücretlerin % 4.5 luk bir bölümünü götürürken, vergi yükselmeleri de % 2'lik bir bölümünü kesmiştir. 1976'da ise ele geçen ücrette % 3.8'lik bir düşüş daha olmuştur. Vergi artışında İngiltere rekor denecek bir hız göstermiştir. 1974-76 döneminde bu ülkede vergi artış hızı % 90'dır. Aynı süre içerisinde İtalya'da vergiler % 60 artarken, Japonya'da 1973-76 döneminde aynı oranda % 60 artış olmuştur. ABD'de 1971-74 döneminde % 33'lük bir vergi artışı görülürken, 1975 ve 1976'da % 17'lik ek bir artış olmuştur. Federal Almanya'da 1971-73 döneminde % 49 olarak belirlenen vergi artışı 1974-75'de % 8'lik bir ekle sürmüştür. Fransa'da ise 1974-76'da vergiler % 57 oranında artmıştır.

Bu artışlar bir yandan dolaylı vergilerin artırılması, diğer yandan parasal ücretlerdeki artışlarla birlikte gelir vergisinin yükselmesiyle emekçilere yüklenmiştir. Öte yandan sermaye sahiplerinin bir yandan devletten her türlü «yardım»ı görmeleri (vergi iadesi, yatırımı teşvik vb. nedenlerle vergi indirimi) diğer yandan her türlü vergi kaçırma yöntemleri ile vergilerden ve artışlardan etkilenmedikleri, üstelik yükün emekçilerin sırtına yüklenmesiyle kazançlı çıktıkları da bilinmektedir.

Bunun açık bir örneğini Türkiye'den vermek mümkündür. Bekar bir ücretli için yapılan vergi hesaplamalarını gözönüne alırsak 1977 yılında aylık 3300 liralık bir gelirin 1970'deki parasal karşılığı 976 TL'dır. Aynı yıl bu gelir üzerinden alınan gelir vergisi 107,50 TL olarak hesaplanmıştır; vergi oranı % 12,5 olarak ortaya çıkmaktadır. 1977'de ise 3300 liralık gelirin, gelir vergisine giden kısmı 698,70 TL'dir, yani vergi oranı % 24,1'e çıkmıştır. Ve bu adaletsizlik düşük gelirli ücretliler için sözkonusudur. Çünkü gelir arttıkça vergi oranlarındaki artış azalmakta ve bir milyon liradan sonra hiç kalmamaktadır. Öte yandan son yıllarda «vergi iadesi» adı altında sermaye sahiplerine devletin kesesinden yapılan doğrudan ödemelerin sıradan yurttaşın bile tepkisini çeker hale geldiği de bilinmektedir. Ve yine vergi kaçakçılığında sermayenin başvurduğu yollar da bilinmekte ancak çoğu kez kovuşturmaya bile neden olmamaktadır.

Ekonomik bunalımın faturasını ödemenin yanısıra emekçilere maledilmek istenen vergi yükünün artışında silahlanmanın payına özellikle yer vermek gerekir. ABD'de 2. Dünya Savaşı'ndan bu yana vergi mükelleflerinden alınan her doların % 80'i silahlanma ve askeri amaçlar için harcanmaktadır. Tarihi boyunca ABD tüm vergi gelirlerinin % 65'ini savaş hazırlıklarına harcamıştır.

İşte bu koşullarda vergi konusunun sık sık gündeme gelmekte oluşu ve adil bir vergi düzeninin getirilmesinin geniş emekçi kitlelerin talepleri arasında yer alması kuşkusuz raslantı değildir.

ABD'de insan hakları ve büyüyen işsizlik

ABD'de işsizlik giderek artıyor. Son yıllarda 10-15 milyon dolayında olduğu kaydedilen işsizlikle ilgili olarak kayıtlara geçenlerin dahi son derece büyük sayılar olduğu görülmektedir. Daha 1977 Ekim'inde 6.221.000 işsiz olduğu kaydedilmiştir. US News and World Report'ta verilen bilgilere göre aynı yıl işsizlik oranı %7 olarak saptanmıştır. İşsizlik oranı büro emekçileri arasında %8.3, tarım işçileri arasında %4.3'tür. Öte yandan giderek artan işsizliğin özellikle zenciler ve beyazların dışındaki diğer ırklardan insanlar arasında yaygın oluşu da özellikle dikkat çekicidir. İşsizlik oranının zenciler arasında %40-50 gibi son derece önemli boyutlarda olduğu gözlenmektedir. 1977 sayılarına göre 6 milyon işsizden yaklaşık 1,5 milyonu zenci, 100 bin kadarı da beyazların dışında diğer ırklara mensup insanlardır. İşsizlik oranı ile ilgili sayılarda bu daha bir açıklıkla görülmektedir. Tüm Amerikalılar açısından %7 olarak belirlenen işsizlik oranı, beyazlar arasında %15'tir. Gençlik arasında bu daha da çarpıcı olarak ortaya çıkmaktadır. Beyaz gençler arasında işsizlik %14.8 dir, buna karşılık zenci gençler arasında işsizlik %40'tır.

Carter yönetimi insan hakları şampiyonluğunu sürdürürken, milyonlarca insanın en temel haklardan olan çalışma hakkından yoksun olması kapitalizmin gerçekte insan haklarına gösterdiği saygının bir ölçütüdür.

SSCB - Demokratik Alman Cumhuriyeti arasında anlaşma imzalandı

Doğu Berlin (a.a.) — Sovyetler Birliği, Demokratik Alman Cumhuriyeti'ne 1990'a dek petrol gaz ve nükleer santral gereçleri satılmasını öngören bir anlaşma imzalanmıştır.

DAC'nin 30. kuruluş yıldönümü törenleri için Doğu Berlin'de bulunan Sovyet Devlet Başkanı Leonid Brejnev'in hazır bulunduğu imza törenine DAC'nin önde gelen devlet adamları da katılmıştır. Sözkonusu anlaşmanın bu gezi sırasında gerçekleştirilmesi varolan Sovyet - DAC ilişkilerini daha da pekiştireceği şeklinde yorumlanmaktadır. Bilindiği gibi, DAC ekonomisi Sovyetler Birliği'nce büyük destek görmekte, özellikle petrol gereksinmesinin % 90'ı ile diğer hammadde alımları Sovyetler Birliği'nden sağlanmaktadır.

Urallar'dan Karpat'lara doğal gaz naklediliyor

Moskova (a.a) — Tass Ajansı Urallar'daki Orenburg yatakların Karpatlar'a bağlayan Comecon'a ait «Soyuz (Birlik)» adlı gaz boru hattının işletmeye açıldığını bildirmiştir.

Tass Ajansının haberine göre, 2750 km. uzunluğundaki bu boru hattı, Bulgaristan, Macaristan, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Polonya, Çekoslovakya ve Sovyetler Birliği'nin ortak çabaları sonucunda gerçekleştirilmiştir. 1 Ocak tarihinden itibaren bu boru hattından ilgili 6 sosyalist ülkeye yılda 15.5 milyar metreküp Sovyet doğal gazı nakledilecektir. Gaz nakli işlemi, ikisi Sovyetler Birliği, biri Polonya ve biri de Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde olan gaz basınç istasyonları ile sağlanacaktır.

Tass ajansı, bu denli karışık ve büyük bir teknik projenin «rekor bir zamanda» gerçekleştirilmesinin «büyük bir başarı» olduğunu kaydetmiştir.

PETROL ÜRETMEYEN GELİŞME YOLUNDAKİ ÜLKELER İÇİN

1980, 1979'dan beter olacak

Cenevre (a.a.) — Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) tarafından hazırlanan bir raporda, 1980 yılının, petrol üreticisi olmayan gelişme yolundaki ülkeler için 1979'dan daha kötü olacağı vurgulanmıştır.

Rapora göre bu ülkelerin dış borçları, 1979 - 1980 döneminde 82 milyar dolar artarak 358 milyar dolara ulaşacaktır. Bu ülkelerin ödemeler dengesi açığının da, aynı dönemde, 55 milyar doları bulması beklenmektedir.

Dışalımların yanısıra dışsatımların da azalacağını öne süren rapor, bunun sonucu olarak üçüncü dünya ülkelerinin büyüme hızlarının düşeceğini kaydetmekte, 1979 yılında genel ortalaması % 4.7 olan bu hızın 1980 de % 3.3'e ineceğini belirtmektedir. Yoksul ülkelerin büyüme hızı ise, aynı dönemde % 3.4 dolayında kalacaktır.

Zimbabwe'nin geleceği ile ilgili görüşmeler sürüyor

- Yurtsever Cephe liderlerinden Mugabe Londra'ya evet veya hayır cevabı vermeye değil, görüşmeye geldiklerini ve tehdit kabul etmeyeceklerini açıkladı.

Emperyalistlerin Rodezya olarak adlandırdıkları Zimbabwe'nin geleceği ile ilgili anayasa görüşmeleri Londra'da sürüyor. 10 Eylül'den bu yana süren görüşmelere Zimbabwe Yurtsever Cephe Liderleri Joshua Nkomo ve Robert Mugabe, kukla «Başbakan» Abel Muzorewa, ırkçı rejimin başkanı Ian Smith ve Dışişleri Bakanı Lord Carrington başkanlığındaki İngiliz delegasyonu katılıyor.

Zimbabwe'nin bağımsızlığı sorunu daha önce 1960'larda Londra'da ele alınmıştı. Ancak ırkçı Ian Smith yönetimi siyah halka hiçbir hak tanımaya yanaşmadığı gibi 1965'de kendi başına bağımsızlık ilan etmişti. İngiltere ve diğer kapitalist ülkeler resmen bu bağımsızlığı tanımaz görünmekle birlikte, ırkçı beyaz azınlığı yanında yer alarak bugüne kadar ülkeyi azgınca sömürmeyi sürdürdüler.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin Ian Smith yönetimindeki ülkeye ekonomik ambargo uygulanması kararı yine Batı'lı politikacılar ve iş adamları tarafından açıkça çiğnendi. Bu konuda İngiltere'de pekçok Muhafazakâr Parti milletvekilinin Zimbabwe'de büyük yatırım yapan İngiliz şirketlerinin yöneticisi ya da danışmanı olduğunu hatırlamak yeterlidir.

Zimbabwe halkı ırkçı baskı ve zulmün tüm vahşiliğine karşılık kararlı bir mücadele sürdürmektedir. Bugüne kadar Zimbabwe Yurtsever Cephesi son derece önemli başarılar kazanmıştır. Kurtarılan bölgelerde halk iktidarı organları kurulmaktadır. Yurtsever Cephe'nin başarıları karşısında ırkçı yönetim her geçen gün daha gerilemektedir.

Londra'da toplanan konferans, hiç kuşkusuz Zimbabwe yurtseverlerinin başarılı silahlı mücadelesinin doğrudan bir sonucudur. Yurtsever Cephe hiç bir aman soruna barışçı siyasal çözüm yolları olabileceği konusunu gözardı etmemiştir. Ancak aynı zamanda savaş alanında yenilmekte olan Smith ve kukla Muzorewa yönetiminin Londra'da masa başında Zimbabwe halkının mücadelesine aykırı karar alınma çabalarına da hiç bir şekilde izin verilmeyeceği kesindir. Nitekim geçtiğimiz günlerde, Yurtsever Cephe heyetinin İngiltere'nin hazırladığı planda kabul edilmesi olanaksız konuları reddedeceğini ve tehdit kabul etmeyeceğini bildiren Robert Mugabe, Londra'ya evet veya hayır demek için değil, görüşmek üzere geldiklerini belirtmiştir.

Öte yandan görüşmelerin hemen arifesinde Smith-Muzorewa yönetiminin gerillaları imha bahanesiyle komşu Mozambik'e giriştikleri saldırının «güç gösterisi» olduğuna kuşku yoktur.

Londra'da görüşmeler sürerken, dünya ilerici kamuoyu Yurtsever Cephe öncülüğünde Zimbabwe halkının haklı mücadelesi ile dayanışmasını güçlendirmektedir. Görüşmeci heyetler Londra'ya vardıklarında ve görüşmeler süresince Londra'da Yurtsever Cephe lehinde ve Smith-Muzorewa'yı katillikle suçlayan dayanışma gösterileri sürmektedir.

Dünya ilerici güçlerinin Zimbabwe halkı ile dayanışması yükseliyor. Amerika'da ilerici güçlerin Yurtsever Cephe'yi destekleyen gösterisi.

Kanada Orta-Doğu'da «arabuluculuk» peşinde

Beyrut (a.a.) — Kanada Hükümeti'nin özel temsilcisi Robert Stanfield ile Lübnan devlet başkanı Elias Sarkis'in Arap - İsrail çatışması ve Güney Lübnan'daki karışık duruma ilişkin görüşmelerde bulundukları bildirilmiştir.

Lübnan devlet radyosu Stanfield'e dayanarak verdiği haberinde, Kanada halkının Güney Lübnan sorununa bir çözüm getirmek amacıyla çaba göstereceğini duyurmuştur. Radyo haberinde Kanada'nın Sarkis'in bölgede karşılaştığı zorlukları anlayarak, takdir ettiğini belirtmiştir.

Lübnan'dan önce İsrail, Ürdün, Irak ve Suriye'yi de ziyaret etmiş olan Stanfield Kanada'nın İsrail büyükelçiliği'nin Tel Aviv'den Kudüs'e taşınacağını açıklamıştır. Lübnan radyosu Stanfield'in konuşmasını verdiği haberde büyükelçilik sorununa değinmemiştir.

Buna karşılık Suriye, Irak ve Ürdün hükümetleri Kanada'nın kararını kınayarak Büyükelçiliğin Kudüs'e taşınması halinde Kanada hükümetine karşı cezalandırıcı bir tutum içine girecekleri konusunda Kanada'yı uyarmışlardı.

Stanfield'in Lübnan'dan sonra Sedat ve yüksek düzeydeki yetkililerle görüşmek üzere Mısır'a gitmesinin beklendiği kaydedilmiştir.

Irak : «ABD ulusal kurtuluş hareketlerini yoketmek istiyor»

B.M. (a.a.) — B.M. Genel Kurulu'nda bir konuşma yapan Irak Dışişleri Bakanı Sadun Hamadi, ABD'ni ulusal kurtuluş hareketlerini yok etmek amacıyla Mısır ve İsrail ile birlikte Güney Afrika'da ırkçı rejimle işbirliği yaparak kutuplaşmalar yaratmakla suçlamıştır.

Amerikalı liderlerin çıkarlarının tehlikeye düşmesi halinde Arap bölgesinde ve özellikle Basra körfezinde kuvvet kullanmaya hazırlandıkları konusunda açıkça tehditte bulunduklarını belirten Hamadi, gerçekten de bölgedeki Amerikan deniz gücünde artma görüldüğünü kaydetmiştir.

Bölgedeki deniz gücünün artırılmasının Güney Afrika'daki ırkçı rejimlerle işbirliğini güçlendirmek amacını taşıdığını anımsatan Hamadi bu rejimler ile Mısır ve İsrail arasında bir kutup oluşturmak isteyen ABD'nin ulusal kurtuluş hareketlerini yok ederek Amerikan emperyalist çıkarlarını desteklemek amacını taşıdığı görüşünü yinelemiştir.

Kapitalizm ve çocukların sefaleti

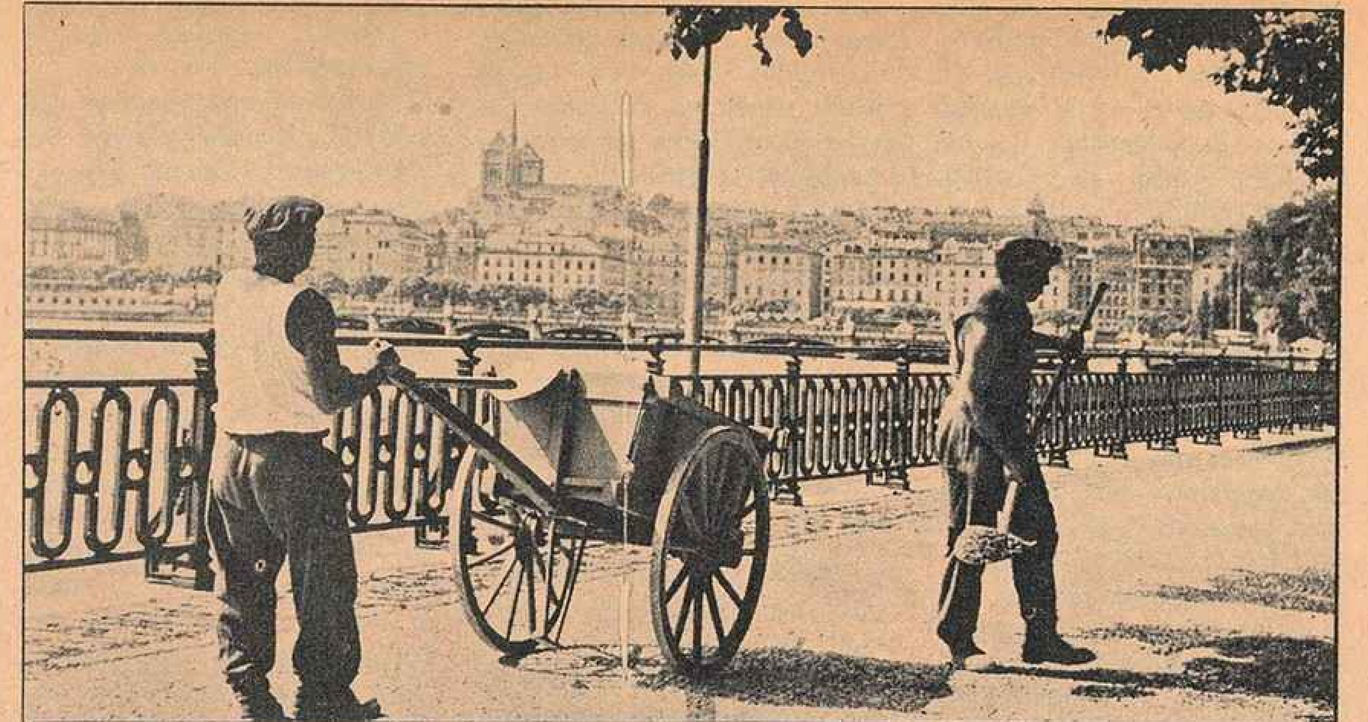
- Venezuela'da 1,5 milyon terkedilmiş çocuk var
- Güney-Doğu Asya'da beş yaşından küçük çocukların yarısı yetersiz besleniyor.

Caracas (a.a.) — Venezuella Devlet Başkanı Luis Campins'in babası ve Senato sosyal işler komisyonu başkanı Parblo Campins Venezuella'da 1.600.00 terkedilmiş çocuk bulunduğunu ve bunların 280.000'inin başkent Caracas'ta yaşadığını açıklamıştır.

Öte yandan Dünya Sağlık Örgütü (WHO)'nun açıklamasına göre Güneydoğu Asya'da beş yaşından küçük çocukların yarısının yetersiz beslendikleri açıklanmıştır. WHO'nun yaptığı açıklamada 100 milyondan fazla çocuğun orta veya şiddetli derecelerde yetersiz beslenme ile karşı karşıya olduğu ve bu durumun çocukların gelecekte vücutlarında yapısal bozukluklara yolaçabileceği kaydedilmiştir. WHO Güneydoğu Asya merkezi Yeni Delhi'de bulunmakta ve Hindistan, Bangladeş, Burma, Endonezya, Tayland ve Sri Lanka'yı kapsamaktadır. Bu ülkelerdeki ölümlerin %40'ı ise beş yaşından küçük çocuk ölümleridir.

Seçimlere Doğru İsviçre ①

- Ekim ayı içerisinde yapılacak seçimlere İsviçre Emek Partisi, Otonom Sosyalist Parti ve İsviçre İlerici Örgütleri ile hazırlanan ortak listeyle katılıyor.
- İsviçre Emek Partisi'nin seçimler için politik eylem programı «Daha iyi ve ve Farklı Yaşamak için Krizden Kurtulmanın Yolu Bulunmalıdır» başlığını taşıyor.

İsviçre'de emekçilerin yaşama koşulları giderek ağırlaşıyor.

Ekim ayı içerisinde İsviçre'de genel seçimler yapılacak. 975'deki seçimlerden sonra, seçimler bu kez daha değişik koşullarda yeralıyor.

Yıllardır barış, refah ülkesi olarak tanıtılmaya çalışılan İsviçre'de dünya kapitalist sisteminin içinde bulunduğu durumun yansıması politik, ekonomik, sosyal her alanda kendisini duyuruyor.

Bunalım farklı ekonomik kesim ve bölgelerde farklı yansımakla birl'kte, önümüzdeki dönemde kendisini daha da etkili olarak göstermesi bekleniyor. Şimdilik kriz daha çok saatçilik, tekstil, ayakkabı imalatı vb. sanayi dalları ile yapı endüstr'sinde kendisini çarpıcı bir şekilde ortaya koyarken, metal, kimya, gıda vb. endüstriler ile banka ve sigorta şirketleri ise büyümelerini sürüdürüyorlar.

Ne var ki, bugün bile yaşanılanlar kısa sürede sıradan yurttaşı uyaracak düzeye varmış durumda. Bunalımın sonuçları kendisini küçük ve orta işletmelerin kapanmasında kendisini gösteriyor. Bugün bu durumda kalan işletmelerin sayısı hayli yüksek - toplamın % 11'i diğer bir deyişle 350.000 işyeri kapanmış durumda. Bu işyerlerinin kapatılması ile işsiz sayısının aynı oranda yükselmediği kaydediliyor. Bunun temel nedeni ise, 250.000 göçmen işçinin ülkelerine geri gönderilmiş olması ve bu arada evli kadınların, sakatların yaşlıların —ki bunların hiçbiri işsizlikle ilgili kayıtlarda yeralmamaktadır— işten çıkarılmış olmasındandır. Öte yandan gençler kendi yetenek ve isteklerine uygun iş bulamamaktadırlar. İşsizlik tehdininin büyümesinin diğer bir nedeni de çokuluslu şirketlerin çalısmalarını ücretlerin daha düşük olduğu azgelişmiş ülkelere kaydırmalarıdır. Tüm bunlar yalnızca işçileri değil, emekçilerin tümünü tehdit etmektedir.

Büyük sermaye, krizi emekçilerin sırtına yüklemek için her yola başvurmaktadır. Bu arada tüketicinin üzerinde büyük vergiler bindirilirken, büyük sermaye, bankalar üzerindeki vergiler azaltılmak istenmektedir. Sermaye krizden yararlanarak ülkenin tüm ekonomik ve polit'k yaşamına en etkin şekilde hakim olmak için operasyonlara girişmektedir.

Bu politikanın sonucunda, demokratik hak özgürlükler üzerinde kısıtlamalara gidilmek istenmekte, iş yasakları artmakta, yasamaya katılma yolunun tıkanması için, başvuruda ve referandum talebinde imza sayısının yükseltilmesi vb. yollarla engellemeler yaratılmaktadır. Öte yandan basın-yayın üzerindeki kısıtlama arttırılmaya çalışılmaktadır. Ülkedeki federal yapıya ve Anayasa hükümlerine rağmen, tek fonksiyonu baskı hareketi olan bir ulusal güvenlik kuvveti kurulmak istenmiş ve denemelere gir'şilmiştir. Ve bu arada göçmen işçilerin demokratik hakları üzerindeki kayıtlar hızla artmaktadır.

İsviçre işçi sınıfının partisi, İsviçre Emek Partisi tüm işçileri ve tüm diğer ilericileri halkın yaşama kosullarını, demokratik hak ve özgürlüklerini koruma yolunda birlestirmek üzere çalısmalarını sürdürmektedir. Kazanılan başarılara rağmen, bekleyen büyük güçlükler bilinmektedir. Özellikle halkın büyük kesiminin krizinin vahim boyutlarını, nedenlerini ve sonuçlarını henüz yeterince kavrayamamış olması sözkonusudur. Sendikalarda etkin olan sosyal demokrasinin, 40 yıldır izlediği uzlasmacı politikanın etkisini kırmak gerekmektedir.

Bununla birl'kte, son yıllarda, gericiliğin saldırıları toplumsal muhalefetin gelismesini artık engelleyememektedir. Ülkenin özellikle Fransızca konuşulan kesimlerinde işçiler iş güvences'nin sağlanması için grevlere gitmektedirler. Gelişen direnişin ilk sonuçlarından bir tanesi dolaylı vergilerle halka yüklenmek istenen yükün geriletilmesi olmuştur. Demokrasiyi koruma yolunda en büyük başarı geçtiğimiz yıl kazanılmıştır. Parlamentoda yalnızca İsviçre Emek Partisi'nin karşı çıktığı federal [illegible]lik kuvveti kurulması planı [illegible]ler'nin muhalefeti sonucu gerçekleşememiştir.

Sovyet - Çin görüşmeleri sürüyor

- Çin basınında anti-sovyetizm özellikle son zamanlarda doruk noktasına ulaştı.
- Çin, Carter'ın Karayipler'deki tutumunu Sovyetlere karşı «zayıflık belirtisi» olarak yorumluyor.

Moskova — Sovyetler Birliği ile Çin arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesi yolundaki görüşmelerin sürdüğü ancak tarafların gündem tartışmalarından kaynaklanan görüş ayrılıklarının sürdüğü bildirilmektedir.

Haberi veren TASS Ajansı görüşmelere ilişkin ayrıntılı bilgi vermemiştir.

Batılı diplomatik kaynaklar, taraflar arasında beliren görüş ayrılıklarının gündem tartışmalarından kaynaklandığını belirtmekte, Çin'in iki ülke arasındaki temel sorunlara ağırlık verilmesini istediği, Sovyetler'in ise kültür işbirliği ile Sovyet-Çin ilişkilerini yumuşatacak diğer işbirliği olasılıklarına öncelik verilmesini istediğini kaydetmektedirler.

Öte yandan Çin'in Küba'da bir Sovyet Birliği bulunduğu iddialarıyla ilgili olarak ABD Başkanı Carter'in takındığı tutumdan hoşnut olmadığı bildirilmektedir. Çin resmi haber ajansının yorumunda Carter'in Sovyetler Birliği karşısındaki tutumu «zayıflık belirtisi» olarak nitelendirilmiştir.

SANAT~KÜLTÜR~BİLİM

Mustafa Doğruer ile söyleşi

Refik TOKSÖZ

— Yaşam öykünüzden söz eder misiniz?

— 1958 yılında Ankara'da doğdum. İlk, orta ve lise öğrenimimi Ankara'da tamamladıktan sonra Hacettepe Üniversitesi'ne girdim. Halen bu üniversitenin «Sanat Tarihi» bölümü öğrencisiyim. 1974 yılında karikatüre başladım. Bugüne değin çeşitli gazete ve dergilerde çalışmalarım sürdü.

1978 yılında «Uluslararası Nasrettin Hoca Karikatür Yarışma'sında «başarı ödülü» aldım. Bu ödülden sonra biri uluslararası dördü ulusal toplam beş yarışmada daha ödül kazandım.

— Karikatüre neden ve nasıl başladınız?

— Gazete ve dergilerde gördüğüm karikatürler daha çocukluk yıllarımda ilgimi çekiyordu. Bu ilgi yüzünden o yıllarda birkaç karikatür çizdiğimi hatırlıyorum. O yıllardan başlayarak iyi bir karikatür izleyicisi oldum. 1974 yılında düzenli olarak karikatür çizmeye başladım. O günden bu yana söylemek istediklerimi, kendime yakın bulduğum karikatürle söylemeye çalışıyorum.

— Karikatürde ulusallık - evrensellik üzerine ne düşünüyorsunuz?

— Günümüzde karikatür söze, yazıya dayanmayan evrensel bir dil olmuştur. Diğer sanat dallarına göre izleyiciye ulaşması daha kolay, daha masrafsız olduğundan, sanat dalları içinde en evrenseli karikatürdür sanırım.

Ulusallığa gelince, her ne kadar batı karikatüründen etkilenmiş, evrensel konulara yönelmiş olsa da karikatürümüzde ulusal karakterler her zaman vardır.

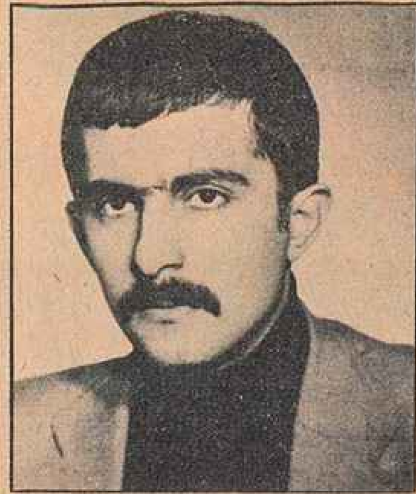
Her sanatçı gibi karikatürcüde yaşadığı toplumdan soyut düşünülemez. Karikatürü besleyen, yaşatan kaynak onun içinde yeşerdiği toplumdur. Karikatürcü de kendi toplumunun etkilerini doğal olarak karikatürlerinde yansıtır. Biçim olarak ta ulusal karakterleri bazı karikatürcülerimizde görebiliriz. Örneğin bir minyatür sanatımızın, hat sanatımızın izlerini birçok çizerimizde görmek olanaklıdır.

— Son yıllarda yaygın bir tartısma var: Sulu mizah, ciddi mizah tartışması. Bu konuda sizin görüşleriniz nelerdir?

— Bugün karikatürümüzde başlıca iki eğilim gözleniyor: Birincisi çok satışlı mizah dergilerinde sürdürülen, sulu mizah diye adlandırılan burjuvazinin yoz kültürünü, boşvermişliği aşılamaya, sınıf çatışmasını yumuşatmaya çalışan uyuşturucu bir mizah türü. Bu anlayışın karşısında ise yozlaşmanın dışında kalmış, gazetelerde, sanat-kültür dergilerinde etkin bir mizah savası sürdüren sanatçıların yaptığı mizah vardır ki gerçek mizah ta budur.

— Karikatürde biçim-içerik ilişkisi üzerine görüşlerinizden sözeder misiniz?

— Diğer görsel sanat dallarında olduğu gibi karikatürde de

bicim ve içerik birbirinden ayrı düşünülemez. Bir yapıtın söylemek istediğini söyleyebilmesi, onun estetik düzeyinin yüksek olmasıyla orantılıdır. Bir iletişim aracı olarak kabul edilen karikatürde icerik ne kadar güçlü olursa olsun, kolay algılanabilecek, çarpıcı bir bicimde olmazsa karikatür değerini yitirir. Aynı sekilde içeriğin yetersiz kalışıyla da karikatür değerini yitirir. Karikatür hersevden önce yoğun bir mizahla yüklü olmalıdır.

— O'nun Hikâyesi nasıl doğdu, «O» tipi hakkında bilgi verir misiniz?

— Belirli bir tip alınarak işlenen bant-karikatürler izleyiciyle daha kolay bir ilişkiye girebiliyor. Bu nedenle O harfinin yuvarlaklığından ve genellikle burjuvaziye özgü şişmanlıktan yararlanarak, bir burjuva tipini O harfi ile özdeslestirip, O'nun aracılığı ile eleştiri getirmek istedim.

Biraz dikkat sayın TRT...
Biraz dikkat sayın Edebiyat Öğretmeni

Fahri ÇELİK

Bu yıl çocuk yılı ya. TRT'de çocuklara yönelik eğitici yayınlara çokcana yer verirlir oldu. Japon yapımı cizgi filmlerden söz etmiyorum. Marko'dan, Simbat'tan, Flanderler'in Köpeği'nden... Eğitici, düşündürücü, yaratıcılığı gelistiren programlar benim söz edeceğim. Sanırım bunların içinde en niteliklisi, «OKUYALIM - TARTIŞALIM PROGRAMI».

Cocuklar, yazarla, sairle bir araya geliyor: kitapları üzerinde, söyleşiyor, tartışıyorlar. Şimdiye kadar «seçilen kitaplar, tartışmaya açılan sorunlar» açısından kutlanmaya değer bir çaba olarak değerlendirilmeli, bu program. Muzaffer İzgü, Işıl Özgentürk, İsmail Uyaroğlu, Refik Durbaş... İyi seçilmiş yazarlar, şairler. Ayrıca tartışmaya katılan çocuklar da, o koca koca politikacıların açık oturumlarındaki üslûp ve düşünce düzeyine bakılırsa, kat kat nitelikli.

Yalnız, bu programın yöneticisi bir hanım var. «Edebiyat» öğretmeni olsa gerek. Önceki programlar bir yana, son programda ne çamlar devirmedi ki. Pot üstüne pot kırdı. «Edebiyat» öğretmeni hanımın pot kırması sorun değil belki. Üzerinde de çokça durulmayabilir. Ama çocuklardan da «bir pot daha» dercesine aynı «pot»ları durmadan tekrarlamalarını ister ve onlara da pot kırdırır. İşin rengi biraz değişiyor. Çünkü programın amacı, çocukları, ortalığı kaplayan bulvar - magazin türünden yayınlardan uzaklaştırıp, gercek sanata yöneltmek ve düşündüklerini söyleyebilme, tartışma yeteneklerini geliştirmenin yanında, en önemlisi, dil'ni doğru kullanmasını öğretmektir. Şimdi böyle bir programda, o programın yöneticisi «edebiyat» öğretmeni hanım, kendisinin öğretmesi gereken dili doğru kullanmazsa, yanlış üstüne yanlış yaparsa, ne denir buna?

«Ayranı yok içmeye...» denmez mi?

1.10.1979 pazartesi günkü «OKUYALIM TARTIŞALIM» programında Refik Durbaş'ın «İkinci Baskı» adlı şiir kitabı tartısılıyor. Cocuklarla biraz sohbetten, tanışma faslından sonra, alıyor sözü hanım «edebiyat» öğretmenimiz: «Cocuklar, şimdi kitabın ikinci bölümünün bir özetini dinliyelim.»

Allah allah!.. Bir dil sürçmesidir belki. Şiirin «ÖZET»i nasıl olurmuş? Bazı bölümler mi diyecekti acaba? Bekliyoruz. Şiirden bölümler okunuyor, görüntüde çalışan insanlar, matbaada çalışan çocuklar... «Edebiyat» öğretmenimin deyisiyle «ÖZET» bitiyor. «Dur bakalım, şimdi düzeltecek» diyoruz. Ne gezer. Yeniden alıyor sözü, bastıra bastıra: «Evet çocuklar, özeti dinlediniz...» İyi mi?..

Devam ediyoruz izlemeye. Çocuklar, açıklamalar yapıyor. Sorular soruyor. O da ne! Yine «edebiyat» öğretmenimizin sesi: «Peki çocuğum, bu soruyu YAZARIMIZ karşılayacak.» Bir allah allah daha... Hak etmiyor da değil hani. Şiir yazan YAZAR!..

«Edebiyat» öğretmenimizin düzyazı ile şiiri, yazar ile şairi ayıramaması olanaksız. Şiir yazana yazar değil, şair denildiğini bilmemesi düşünülemez. Neyin nesidir bu öyleyse? İşin kötüsü hemen çocuklar da başladı «yazar... yazar» demeye. Ne bir düzeltme, ne bir uyarma...

Ne diyelim, biraz dikkat sayın TRT? Biraz dikkat, sayın «edebiyat» öğretmeni!..

İstanbul Devlet Tiyatrolarında yeni mevsim

BİR OYUNDA ÜÇ DEVİR: SOFOKLES ÇAĞI, 1944 FRANSA'SI ve 1979

İstanbul Devlet Tiyatrolarının 1979 - 1980 sezonu oyunlarından Antigone, Fransız rejisör Alain Mergnat yönetiminde ilginç bir çehre kazandı. Sofokles'in ünlü yapıtı Antigone'un öyküsü klasik Yunan tiyatrosunun öğelerinden kurulu ve o devrin ürünü. Konuya kendine özgü ve çağdaş bir yorum getiren Fransız yazar Jean Anouilh'in yapıtı ise 1944 de Fransa'da sahnelenmişti. Nazi işgali altındaki Fransa'da. 1979'da İstanbul'da sergilenişi bu iki çağın izlerini taşıyor ve bir kez daha günümüze ulaştırılıyor. Yani, İstanbul Devlet Tiyatrosu sanatçıları, Sofokles'den esinlenen Jean Anouilh'in 1944 de Fransa'da oynana Antigone'unu oynuyorlar. Gestapo'nun varlığı hissediliyor, 1979 tarihli Antigone'da. O günlerde Fransa'da sanata yapılan baskı duyuluyor.

ANTİGONE VE KÖPEK

Jean Anouilh, yapıtında, Antigone'u konuşurken sürekli köpekten de söz etmekte. Oyunun metnindeki bu köpek, İstanbul'da gerçek bir köpeğe dönüştürüldü. Bir sanatçının kızının sokakta bulduğu ve baktığı köpeğe «Cici» adı takıldı, sonra da sahneye alıştırıldı. Atatürk Kültür Merkezi'nin Oda Tiyatrosunda, sabahtan akşama dek provalarında hazır bulunuyor «Cici»! Oyun gereği Antigone'a alışması gereken «Cici» ile bu rolü üstlenmiş olan Arsen Gürzap, birbirlerine iyice alıştılar. «Cici»nin rol yeteneği, oyunun ilk temsilinde, 10 Ekim günü iyice belli olacak...

KAPİTALİST KENT OLGUSU ③

Ülkemizde Kent Olgusu Karşısında Tepkiler...

Nasıl ki, insanlar, en basit hava, güneş gibi ögelerden dinlenme, yenilenme aşamalarına kadar doğallık haklarını bir doğa kuralı olarak görüyorlarsa, çağdaş yaşamları ve insanlığın geleceği için, kentlilik hakkını da belirli özellikleriyle ortaya koyacak ve savunacaklar. Kentsel olma, kentli yaşama zorunlukıarını, kentleri kendilerine uydurarak, yeni bir kent kavramı oluşturacak ve onunla birlikte varolacaklardır. Bu kritik nokta, eytişimsel gelişmenin temel kurallarından biri olan; «başlangıç aşamasına, daha üst düzeyde, yenilenmiş erk ve içerikle dönerek spiral gelişmeyi sürdürme»deki gibi kente, yeni bir içerik ve düzen kazandırmakla aşılacaktır. (Bu aşamayı gerçekten kavrayıp özümleyen günümüzde ne yöneticiler, ne düşünürler, ne de teknik adamlar: işin ilginci, bu aşamayı en doğru öngörenlerin «Bilim kurgu» yazarları olduğunu sanıyoruz. Bkz. Izaac Azimov «la Fountation» denoêl, Paris 1976 «The Foundation» panther, St. Albans 1975)

Bir toplumsal kuruluştan ötekine geçiş süreci bazı çelişkilerin ortaya çıkması ve bunların yok edilmesi için gerekli değişimin yapılması aşamalarından geçmektedir. Çelişkilerin ortaya çıkışı ile ortadan kaldırılmasını içeren bu gelişim sürecini EYTİŞİMSEL BİR SÜREÇ (dıyalektik süreç) olarak niteleyebiliriz.

İnsanlığın ve toplumların zaman içindeki gelişmeleri, bu diyalektik süreç açısından gözden geçirildiğinde, her toplumsal değişimin ayrı özellikler göstermesine karşın benzer evrelerden geçerek oluştukları görülmektedir.

Toplumların diyalektik süreç içindeki değişimleri aynı zamanda toplumsal sınıfların değişim ve biçimlenmelerini de içermektedir. Yukarıda anlatılanların ışığında insanlığın doğuşundan gönümüze değin toplumların evrimi incelendiğinde, ortaya çıkan tablo, belirli üretim ilişkilerinin egemen olduğu bir toplumdan ötekine geçişin nedenlerini ve sonuçlarını gösterecektir. Bu arada ortaya çıkan bir başka olgu da, üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki çatışmalardan kaynaklanan güç belirginleşmeleri ve SINIF ÇATIŞMALARI'dır. Bir başka deyişle, toplumların tarihsel evriminde, bir üretim ilişkisinden ötekine geçişte, sınıf çatışmaları en dikkat çeken olaylardır.

Toplumsal alt yapıyı oluşturan üretim biçiminin tüm üst yapı kurumlarını kendisiyle uyumlu olmaya zorlamasıyla, gelişen toplumlar tarihinde çeşitli toplumsal sistemler doğmuş, kentler de her ayrı toplumsal sistemde değişik işlevlere sahip olmuştur.

Günümüzde yaşadığımız evrende ise köleci, feodal toplum yapılarını belgeleyen üretim ilişkileri bulunmasına karşın asıl çarpıcı olan, kapitalizmin kendi iç çelişkilerinin tırmanışı ve sosyalizmin dünya çapında uygarlık tarihinin son basamağı olarak yükselişidir. Ülkemiz kentlerinde belgelemeye çalıştığımız azgelişmiş, bir anlamda sakat kapitalizmin sonucu olan kent bunalımları tüm kapitalist kentlerin ortak sorunudur. Ancak, belki başka bir araştırma gerektirecek kadar önemli olan, kent sorunsalının ülkemiz somutunda nasıl çözüleceği konusuna burada yalnızca bazı çıkış noktaları belirlemekle yetineceğiz. Yönetim ve planlamaya halk katılımı - (burjuva reformist model) ile yönetim ve planlamayı doğrudan halkın üstlenmesi (sosyalist model) tartışmasına bir çıkış oluşturmaktır amacımız.

Günümüz kesitinde, ülkemiz yapısında artık ilişkilerini kurabileceğimiz ekonomik ve toplumsal olgular ve bunların mekânsal şekilleri karmaşık biçimde vardır. Üretim oluşumu, denetimi, dağıtımı, tüketimi, eylemleri ve kısaca toplumsal yaşam, onları oluşturan güçler, sınıflar, karar organları, baskı ve karşı baskı gurupları denetiminde zaman sürecinde karşılıklı çelişkiler, çatışmalar ve dengelemelerle sürer. Bu yapıya sonuçta şekil veren güçler artık netleşmeye, belirginleşmeye, aydınlanmaya başlamıştır ülkemizde. Bu belirginleşme, öncelikle çelişkilerin en yoğun olduğu ortamlarda, kentlerde oluşmaktadır. Karar organları, ekonomik güçler, örgütlü - örgütsüz sınıfsal birikimler, eğitim, iletişim ve toplumsal yaşamın yoğun örgütlenme olanaklarının fazla olduğu kentlerdir. Ülkemiz kentleşme hızının % 6 - 7 olduğu gözönüne alınırsa, önümüzdeki 25 yılın sonunda kentlerde nüfusumuzun % 70'inin yaşayacağı görülür. Yakın 25 yıllık geçmişimizin topluma yön veren tüm önemli olaylarının kentlerde serpilip somutlaştığı da düşünülürse, tüm evrimin ışığında, ÇÖZÜM ARTIK SORUNLARIN KAYNAĞINDA: KENTLERDEDİR.

Kent sorununun çözümü, toplumun örgütlü davranışıyla kente sahip çıkmasındadır

Kentsel sorunlardan, kentleşmenin temel nedenlerinden, kent olgusunu belirleyen özden söz edildi buraya kadar.

Konu giderek açıldı ve yaygınlaştı. Bazı ilişkiler aydınlığa kavuştu. Şehircilik denen uğraşı alanının sınırları ve özü belirlenirken, ne denli siyasal bir içeriği olduğu ortaya kondu. Sorun bu siyasal yaklaşıma anlamını kazandıracak temel düşünce yapısını belirlemeye kaldı.

Baştan alalım:

Kent karmaşık bir olgu.

Kentleşme tarihin malı, geleceğin belirleyicisi.

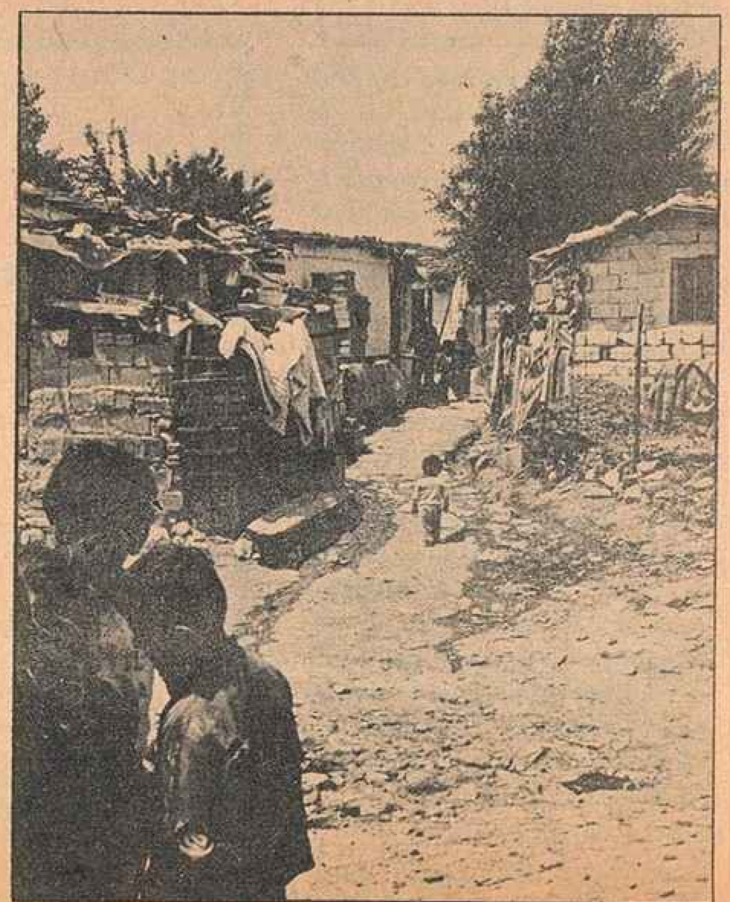
Kentler evrensel bir ürün. Uygarlık gibi.

Kentleşme çağın yazgısı, bir anlamda macerası.

Kentli olmak güç. Kenti tanımlamak, anlatmak daha güç. Kente yön vermek, onu düzenlemek ise, tarihe yön vermek, onun akışını değiştirmek gibi bir sav. Ancak bilinçli, örgütlü toplumsal davranışın gücünün yetebileceği bir çözüm.

Evet, kentlere de uygarlık ve tarih gibi, toplumların evrimi yön verecek. Kentin evrimiyle karşılıklı etkileşim içinde süren toplumsal gelişme, geleceğin evrenini ve onun ana öğesi kentleri biçimlendirecek.

Çözüm, insanın ve onun örgütlü davranışının, toplumun bu sürecin bilincinde olarak kendi kültürel kalıtımıyla geceleği arasında kuracağı eytişimsel bağ doğrultusunda kentlerine sahip çıkmasında. Gerekli olan ise, bu savın geniş kitlelere yaygınlaştırılması.

KENTLERDE KENDİ KENDİNİ YÖNETME DENEYİMLERİ

19. yy. Fransa'sında halk, merkezi yönetimin aşırı bağlayıcı tutumuna karşı «özgür halklar birliği», «demokrasi okulu» benzeri örgütlerde birleşiyordu. Merkezi yönetimin durumuna göz yumması, o zamanın görüşüyle «tüm kentlilerin en devrimcilerini, korkulacak tek gurubu, orta sınıfı» durgunlaştırmak amacıyla idi: «Militan devrimcilere oynayacak birşeyler verip» onlara liderleri aracılığı ile bir sorumluluk yükleyerek toplumsal yaşamda bir yer sağlamak, yöneticilere uygun düşüyordu.

Devamı s. 5, sütun 1'de

Radyo TV

TV

17.55 Haberler — 18.00 - 20.00 Seçim Konuşmaları — 18.03 TİP — 18.16 CGP — 18.29 CHP — 18.42 TBP — 18.55 MSP — 19.08 AP — 19.21 MHP — 19.34 TSİP — 19.47 SDP — 20.00 Sanat Müziği ve Halk Müziği: Programın solistleri Metin Güyer ve Nevin Akol — 20.30 Haberler — 21.15 Yukardakiler Aşağıdakiler: Bu akşam dizinin 16. bölümü yayınlanacak — 22.00 Sanat Müziği: Programda Sevim Deran izlenecek — 22.20 Şamran Van'a Akar: Dizinin ikinci ve son bölümünde Urartu'ların başkenti Tuşba (Van) anlatılıyor — 22.50 Bir Konser — 23.20 Haberler

TRT — 1

05.00 Açılış — 06. 02 Bölgesel Günaydın — 07.30 Haberler — 07.40 Sabahtan Sabaha — 09.02 Kadın Dünyası — 10.01 Arkası Yarın — 11.05 Okul Radyosu — 12.10 Öğle Üzeri — 13.00 Haberler — 14.32 Müzik Bahçesinden — 16.05 Okul Radyosu — 17.02 Aksama Doğru — 18.00 - 20.00 Seçim Konuşmaları — 20.02 Çocuklar İçin On Dakika — 20.30 Haberler — 21.00 Hafif Müzik — 22.22 Şarkılar — 23.00 Haberler — 23.10 - 01.00 Bölgesel Yayın — 01.00 Kapanış

TRT — 2

08.00 Açılış — 08. Gün Başlıyor — 09.00 Olayların İçinden — 09.45 Müzik Sözlüğü — 10.30 Sağlığımız — 11.40 Çocukların Yılı — 12.00 Çeşitli Sololar — 12.40 Deyimler, Deyişler, Ezgiler — 13.00 Haberler — 13.30 Olayların İçinde — 14.30 Yabancı Dil Öğrenelim — 16.20 Arkası Yarın — 18.00 - 20.00 Seçim Konuşmaları — 21.00 Bir Sanatçının Günlüğü — 22.00 Yabancı Dil Öğrenelim — 23.55 Kapanış

TRT — 3

07.00 Açılış — 07.02 Güne Başlarken — 08.00 Sabah Konseri — 09.00 Haberler — 10.00 Çağdaş Sanatçılarımız - 11.00 Öğleye Doğru — 12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz — 15.00 Günün Konseri — 17.06 Plaklar Arasında — 18.00 - 20.00 Seçim Konuşmaları — 21.00 Müzik Takvimi — 22.06 Gecenin Getirdikleri — 23.00 Pazartesi Konseri — 24.00 Gece ve Müzik — 01.00 Kapanış.

Sınıflar son sözü siyasetle söyler

Sınıflı toplumda devlet ya da iktidar güçtür. Belirleyici bir güçtür. Devlet olarak örgütlenmiş sınıf, toplumun egemenidir. Egemen konum son sözü söyleme hakkını sağlar. Toplumun gelişmesini tayin etme olanağı verir. İktidar, merkezileşmiş ve aygıtlarla donanmış sınıf gücüdür.

Devlet kapitalist topluma varıncaya kadar gelişip güçlenmesinin tarih'ni yaşamıştır. Hem toplumun kurallarını, hem de kendisinin kurallarını koymuş,- tur, pekiştirmiştir. Kapitalist devlet, tarihi devlet faktörünün en gelişkin şeklidir.

Devlet bir aygıtlar bütünlüğüdür. Gelişmiş ve toplumun bütün katlarına kök salmıştır. Her yerde gözü ve kolu oluşmuştur. Hatta Amerika'da olduğu gibi, insanların siyasal eğilimlerini tek merkezde arşivliyecek kadar kendi gücünü geliştirip merkezileştirmiştir. Bu zeng'n örgütlenme ağının sinir merkezini iktidar oluşturur.

İktidar devlet örgütlenmesinin en güçlü yönetim ve kontrol merkezidir. İktidar politik kan damarlarının bağlanıp ayrıldığı merkez gibidir. Bu nedenle, özünde politik bir mücadele olan sınıf mücadelesi, tarih boyunca hep bu iktidar sorunu etrafında cereyan etmiştir. Devlet düzeyine, yani iktidar olarak örgütlenme düzeyine çıkamamış bir sınıfının iktidarı elinde tutan sınıftan bu gücü kendi eline alması mümkün değildir.

İşte bunun için Marks; **«proletaryanın kendisini egemen sınıf olarak örgütlenmesi»** gereğinden sözederek, sosyal devrimin en can alıcı sorununu gösterir ve açıklar. İşçi sınıfının mücadelesi, öncelikle iktidar hedefi içindir. Proletarya iktidarı ele geçirmeksizin, ya da başka bir deyişle, kend'sini iktidar olarak örgütlemeksizin, tarihi misyonuna ulaşamaz. Sınıfsız toplumu kuramaz.

İktidarın proletarya elindeki biçim ve niteliğini sonraya bırakarak, iktidar mücadelesinin işçi sınıfı açısından taşıdığı önemin öteki boyutları üzerinde duralım.

Burjuvazi kendinden önceki egemen sınıflar gibi, iktidarı siyasal araçlarla eline geçirmekte ve korumaktadır. Siyaset'n düğüm noktası iktidar olduğu için, bütün politik mücadele biçimleri ister istemez iktidar sorununa bağlı kalmıştır.

Madem ki işçi sınıfı iktidar olmalıdır, bunu elde etmek için gerekli olan politik mücadelesini yaratmalıdır. Ancak siyasal mücadele sonucu iktidar elde edilebilir. Burjuvazinin politik araçlarının karşısına işçi sınıfı kendi politik araçlarını çıkarır. Siyasal araçlarla verilen mücadele kalıcı sonuçlar yaratan mücadele olur.

Burjuva politik kurumlar genel olarak parlamento, partiler ve hükümet aygıtlarıdır. Bunları, diğer sınıf egemenliği güçleri olarak, yargı, polis, ordu vb. örgütlenmeler tamamlar. İşçi sınıfı, bu örgütlenmelerin yerine kendisinin örgütlenmesini geçirmek için kend'ni hazırlar. Bu hazırlık, aynı zamanda iktidar için mücadele sürecini anlatır. Proletarya tam hazır olduğu zaman egemen sınıf olarak toplumun önder sınıfı haline gelmiş demektir. Sosyal devrim, işçi sınıfının iktidar olarak örgütlenmesinin noktalandığı son nitel sıçramayı anlatır.

Proletaryanın politik mücadelesinin en ileri aracı **partidir**. Bağımsız sınıf çıkarlarının siyasal örgütlenmesi olan parti, siyasal mücadelenin bütün alanlarına hükmeden biricik güçtür. Sınıf mücadeles'nin bütün detayları parti ekseni etrafında yürütülür.

Siyasal mücadele iktidar amacına yöneliktir ama bu mücadele burjuva iktidar güçlerinin ifade ettiği alanlarla sınırlı değildir. Elbet burjuva kurumlar içinde siyasal mücadele, işçi sınıfı açısından da geçerlidir ama, burjuvazinin etkin olduğu alanlarda siyasal mücadele burjuvaziyi zayıflatabilir. Esas itibarıyla onu yıkacak olan güçler, işçi sınıfının bağımsız politik insiyatifinin tesbit ettiği alanlarda boy atar ve güçlenir. Kendini burjuva kurumların yerine geçirdiği zaman, işçi sınıfının iktidarı sözkonusudur.

Ne ki, siyasal mücadele, bilinci ve araçları emekçi sınıflara kendiliğinden nasip olmaz. Bu belli bir sınıf bilinci birikimi, deney örgütlenme ve mücadele ile elde edilebilir. Sınıf mücadelesinin ilk biçimlerinden (ekonomik mücadele) bu gelişkin biçime varabilmek için işçi sınıfı burjuvazi karşısında oldukça direnmek ve savaşmak zorunda kalmıştır.

Burjuvazi, kendi siyasal iktidarını gerçekleştirdikten sonra, siyaseti öteki sınıflara «yasaklama»yı başlıca görev ve sınıf çıkarlarının güvencesi saymıştır. Burjuvazi bunun için siyaseti kendi sınıf malı değilmiş gibi göstermek ve böylece politika yapmayı öteki sınıflara da yasaklamak ister. Bu «sınıflar üstü» politika anlayışı giderek devletin «sınıflar üstü» nitelenmesine kadar tırmanır.

Burjuvazinin iktidar meselesini ve politikayı sınıflar dışı bir olay olarak göstermesinin nedeni, bu alandaki mücadelenin onun sınıf egemenliğine son vermekle biteceğini bilmesindendir. Başta işçi sınıfı olmak üzere, bütün emekçileri siyasetin dışında tutmak ister.

Ancak burada altını çizerek belirtmemiz gereken, burjuvazinin çekindiği politik mücadelenin, emekçi sınıf karakteri olan siyasal mücadele olduğudur. Sınıf özünden sapmış bir politik mücadele burjuvazinin değirmenine su taşıdığı, onu çizdiği çerçevede geçtiği için denetimi altındadır. Reformist, sendikalist, anarişst ve revizyonist işçi hareketleri, siyasal nitelikli mücadeleler olsa bile burjuvazi bunlardan çekinmez, zarar da görmez.

İşçi sınıfının siyasal mücadelesi, ancak işçi sınıfı ideolojisine ve bilimsel politikalarına bağlı olduğu zaman gerçek sınıf temeline dayanmış olur. Bu, kendiliğinden değil örgütlü bir siyasal mücadeledir.

Burjuvazi, kendi politik hegemonyasının sarsılmasından çekindiği için işçi sınıfı dışındaki sınıf ve zümrelere de siyaseti yasaklamak ister. Onların politik etkinliklerini oy hakkıyla sınırlayarak sandığa hapsetmek ister. Bugün Türkiye'de milyonlarca kamu görevlisinin aktif politika yapmaktan «menedildiklerini» hatırlamak, burjuvazinin bu konuda ne denli hassas davrandığını da görürüz.

Tüm çalışanların aktif politik harekete katılmaları burjuva demokrasilerinde büyük ölçüde elde edilmiş olur. Her ne kadar işçi sınıfı siyasi hareketi her zaman baskı altında tutulursa da, bu ileri bir durumu anlatır. Bu nedenle, herkesin siyasal haklarının kazanılması için verilen bir demokratik mücadeleden de sözed'lmelidir.

İşçi sınıfının siyasal mücadelesi, gelişip güçlenen bir doğru izler. Özellikle bu mücadele, burjuva sınıf iktidarlarının pratik ve politik iflası ile daha da güçlenir. Burjuvazinin politik iflası ya da siyasal etkinliğinin kitleler üzerinde gerilemesi, siyasal mücadele burjuva kurumların dışında oluşan başka merkezlerde odaklaştırır. Sınıf mücadelesinin sivasal biçimi, genel oy mekanizmasıyla sınırlı kalmaksızın karşıt sınıfların karşı karşıya geldiği her yere yayılır.

Sosyal devrime kadar varan bu gelişme süreci, «sınıflar üstü» politik yanılmacasını dağıtır, onun yerine, bütün sınıfların alabildiğine geniş biçimde siyasal mücadeleye katılmalarını geçirir. Sosyal devrim, bütün sınıf ve zümrelerin içinde yer aldığı bir kompozisyon içinden **siyasal devrim** olarak çıkarak başlar.

Parti sorunu ve iktidar sorunu, politik mücadelenin düğüm sorunlarıdır ve üzerinde duracağız

NATO'nun barış ve güvenliğe karşı «kararlılık gösterisi» sürüyor

Gerçek (Haber Merkezi) — NATO'nun Avrupa'ya yeni nükleer silahlar yerleştirme kararında olduğu bildirilmektedir. NATO'nun her biri 600 km. menzilli 572 yeni nükleer silah ve bunları taşıyıcı kıtalararası füzeyi Avrupa'ya yerleştirmeyi düşündüğü, ancak bunun 1983'den önce gerçekleşmesinin mümkün olmadığı kaydedilmektedir. Bunun nedeninin SALT-2 anlaşmasının bu tarihten önce 600 km'den uzun menzilli silahların kullanılmasını yasaklayan hükmü olduğu belirtilmektedir.

Öte yandan NATO'nun eylül ayı ortalarında başlayan «kararlılık gösterisi» tatbikatının 14 Ekim'e kadar süreceği bildirilmektedir. Tatbikat sürerken ABD'den dış takviye kuvvetleri getiren uçakların Merzifon hava üssüne vardıkları, Amerikan deniz piyadelerinin de bugünlerde Balıkesir hava üssünde olacakları bildirilmiştir. NATO'ya bağlı tahsisli çok uluslu kuvvetler arasındaki koordinasyonu geliştirmek ve NATO'nun güney kanadında, özellikle Türkiye bölgesine yönelik bir tecavüzü caydırma konusundaki hazırlığı göstermek üzere yapıldığı bildirilen tatbikatta yarın Saroz körfezinde av uçakları eşliğinde deniz piyadeleri amfibi hücum gerçekleştireceklerdir.

Onger: «Devlet memurları tasarısı anti-demokratiktir»

İstanbul (Gerçek) — İstanbul bağımsız senatör adayı Bakiye Beria Onger, basına yazılı bir açıklama yaparak, Devlet Memurları tasarısının değiştirilerek daha da geriye götürülmek istenmesine karşı çıkmıştır.

Yasa tasarısının, kamu iktisadi teşebbüslerinde ve yerel yönetimlerde çalışan işçilerin memur statüsüne geçirilmesini, kamu kesiminde çalışanların «Memur Odaları Birliği» gibi zorunlu bir örgütte toplanmalarını öngördüğünü söyleyen Onger, bu tasarının hem Uluslararası Çalışma Örgütü sözleşmeleriyle, hem de en temel hak ve özgürlüklerle çeliştiğini belirterek özetle şunları söylemiştir :

«Kamu kesimindeki işçiler ve memur statüsünde olup toplu sözleşmeli ve grevli sendikal haklar için zorlu bir savaşım yürüten çalışan kitleler, CHP ağırlık'ı hükümetin hak vermek değil varolan hakları da geri almaktan yana bir politika içinde olduğunu bir kez daha görmüşlerdir.»

Maden - İş Genişletilmiş Temsilciler meclisi İzmit'te Toplandı

- **Toplantıda ülkenin durumu değerlendirildi ve sendikal sorunlar tartışıldı**
- **Eskişehir'de Maden-İş üyesi Arçelik işçileri üretimi durdurarak isteklerini kabul ettirdi.**

İSTANBUL (Gerçek) — DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikasının MAHA Ajansından bildirildiğine göre, Türkiye Maden-İş İzmit Bölge Temsilciliğinin genişletilmiş tem silciler meclisi geçtiğimiz günlerde toplandı. Toplantıda ülkenin genel durumu değerlendirildi ve sendikal sorunlar tartışıldı.

Maden-İş 7. Bölge Temsilcisi Tayyar Elmas'ın açış konuşmasıyla başladı. Elmas, konuşmasında «MESS'le toplu sözleşme görüşmelerinin yaklaştığını ve toplantının özel bir önemi olduğunu belirtti.

Toplantıya, Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkan Vekili ve Örgütlenme Dairesi Başkanı Murat Tokmak da katılarak özetle şunları söyledi: «Tekelci burjuvazi ve MESS patronları, nedeni oldukları bunalımın yükünü işçi sınıfımıza yüklemek istemektedirler. Ama işçi sınıfımız bu oyunları bozacak ve toplu sözleşme savaşımından başarıyla çıkacaktır.»

Bölgede MİPAŞ'ın kurulması çalışmalarına da değinen Tokmak, «Maden-İş'in sosyal alanlardaki çalışmalara da önem verdiğini» belirterek, «Maden-İş, işçi pazarları ile üreticiden tüketiciye, aracıyı ortadan kaldırarak mal hizmetinde bulunmakta ve üyelerinin satın alma gücünü korumaya çalışmaktadır» dedi.

●

Türkiye Maden-İş üyesi 1300 işçinin çalıştığı Eskişehir Arçelik'te, işçiler ikramiyelerinin zamanında ödenmemesini protesto için üretimi durdurdu. MESS'in, ikramiyeleri 10 günlük kıstelyeum (kıst-maaş) şeklinde ödeme konusundaki yazısı uyarınca ikramiyeleri geciktiren işveren, işçilerin tepkisi üzerine ödeme yapmayı kabullenmek zorunda kaldı.

●

Üsküdar Alemdağ'da kurulu Şenyıl Kazan fabrikasında toplu sözleşme görüşmelerinin başlaması üzerine işverenin faşist militanları işe aldığı öğrenildi.

İşçiler, işverenin bu tür oyunlarla Maden-İş'in işyerindeki yetkisini düşürmeyeceğini belirtiyorlar.

●

İzmir'deki BMC işyerinde yetki, Bölge Çalışma Müdürlüğünün kararıyla Türkiye Maden-İş'e verilmişti. Yetkiye itiraz eden Türk Metal Sendikasının başvurusu üzerine toplanan mahkeme, davanın 22 Ekime ertelenmesine karar verdi. Maden-İş III. Bölge Temsilciliğince yapılan açıklamada, Türk Metal'in sahteci olduğu ve toplu sözleşmenin uzamasına yol açtığı belirtildi.

AĞRI'DA FAŞİSTLER DHKD BİNASINI SİLAHLA TARADI

MHP'li Hacı Mustafa Kılıçarslan, Ağrı'da faşist terör estirmek amacıyla Erzurum'dan faşist komandolar getiriyor. Faşizmi tırmandırmak amacıyla şehirde terör estiren faşist komandolar, son olarak DHKD binasını silahla taradılar.

TSİP İstanbul Bağımsız Senatör Adayı

Baştarafı sayfa 1'de

şizm, egemen sınıfların işçilere, emekçilere kan kusturduğu bir zorbalık düzenidir. Faşist MHP, böyle bir düzen istemektedir. MHP'ne kol-kanat geren AP böyle bir düzene yeşil ışık yakmaktadır.

İşçiler, Köylüler, Öğretmenler, Memurlar, Tüm Emekçi Kardeşlerim,

Milliyetçi Cephenin zulmünü yaşadıktan ve savuşturduktan sonra, iki yıldır sosyal demokrat iktidarı yaşıyoruz. Ülkemizde CHP'de somutlanan sosyal - demokrasinin, muhalefette iken neler vaadettiğini, iktidara gelince vaadlerini nasıl unuttuğunu, emekçi kitleleri nasıl aldattığını hep bilmekteyiz.

CHP, gizli - açık faşist örgütlenmelerin üzerine gitmemiş, birer cinayet makinası halinde çalıştığı yüzlerce kez kanıtlanmış faşist örgütlere, dokunmamıştır.

Ama aynı CHP iktidarı TÜS-DER, POL-DER, İKD, DDKD, DHKD, DGDF, gibi kitle örgütlerinin faaliyetlerini durdurmuş, DİSK gibi TÖB-DER gibi örgütleri, işlevsiz kılmak için, ne gerekirse yapmıştır.

CHP'nin, tüm memurlara grevli-toplu iş sözleşmeli sendika kurma hakkı vaadettiğini, tüm memur kardeşlerim bilir.

Verilen sözler tutulmadığı gibi, sendikalaşma mücadelesi veren derneklerimize karşı açık tavır alınmıştır. Bu tutum, demokrasi açısından bağışlanamaz. Bugün, dünyada sadece altı ülkede, memur ve öğretmenlerin sendikal hakları yoktur. Avrupa'da bir tek Türkiye'de memur ve öğretmenlerin sendikal hakları verilmemiştir. Üstelik, Türkiye'nin altına imza koyduğu pek çok uluslararası anlaşma ve sözleşme, tüm emekçilere ve memurlara, sendikal hakları tanıyor.

Burjuva iktidarlar, memur ve öğretmenlerin sendikal haklarını engellemekle; insan haklarını, uluslararası anlaşmaları ve Anayasa'yı çiğniyor. Bugünkü koşullarda, tüm memurları, hatta polisleri, assubayları, subayları içine alacak biçimde, sendikal haklarına kavuşturmak, vazgeçilmez bir demokrasi görevidir.

Memur Kardeşlerim,

Hayat pahalılığı karşısında sizleri korumasız bırakan, gelir vergisinin büyük bölümünü sizlerden alan, MEYAK soygununu on yıldır sürdüren, sendikal haklarımızı vermeyen, burjuva partilerinden ve iktidarlarından seçimlerde de hesap sormak görevimizdir.

Öğretmen kardeşlerim,

Yıllar yılı sürdürdüğümüz ekonomik - demokratik mücadeleyi, demokratik eğitim mücadelesini görmezlikten gelen, 25 yıllık bir ilkokul öğretmeninin emeğine, ayda 6.000 lira değer biçen, faşistlere ödün üstüne ödün veren, politikaları reddettiğimizi, bu seçimler vesilesiyle de ortaya koyalım.

İşçiler, Köylüler, Tüm Emekçiler,

Eğitimde köy-şehir, kadın-erkek, Doğu-Batı, arasında, varolan derin eşitsizlikler sürmektedir. İlköğretimin, kadın - erkek, herkes için, devlet okullarında, mecburi ve parasız olacağı Anayasa ve yasa hükmüdür. Ama, bugün hâlâ 1.5 milyon köy çocuğu okulsuzdur. Devlet, okul ve öğrenci giderlerini karşılamamaktadır. Bugün kırk yapraklı bir defter, 40 liraya satılmaktadır.

Anadilden eğitim hakkı, milyonlarca insan için işletilmemektedir.

TÖB-DER üyesi öğretmenlerin kıyımı yeniden hortlatılmıştır. Yüksek öğrenim çağına gelmiş 400.000 genç, bu yıl da sokaklara terkedilmiştir. Yoksul halk çocuklarının bir bölümünün gidebildiği eğitim enstitülerinin yarısı, kapatılıyor. MC dönemlerinde yasadışı yollarla, eğitim enstitülerine sokulan onbinlerce faşist militana, öğretmenlik diploması veriliyor. Sonra da «öğretmene ihtiyaç yok» deniliyor.

Eğitim yöneticilerinin, seçimle atanması ilkesi benimsenmiyor. Yönetici atamalarında eşdost, politik yandaşlık gibi ölçütler kullanılıyor. Milli Eğitim Bakanlığının yönetim kadrolarında, pek çok gerici, hâlâ görevde tutuluyor.

Yurttaşlarım,

Emperyalizme bağımlı, tekelci sermaye düzeni, temelden değişmedikçe; bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesi başarıya erişmedikçe; dertlerimiz sürecektir.

CHP'nin derde deva olmadığı, bozuk düzeni değiştirmeyeceği anlaşılmıştır. Emekçi halkımız; faşist MHP'yi, emek düşmanı, demokrasi düşmanı AP ve partileri çokiyi tanımıştır. Bu durum karşısında, işçi ve emekçilerin, CHP'nin soluna, sosyalizme ağırlık koymasından başka çaresi yoktur.

Tüm demokrasi güçlerimizin, hızla toparlanması, sömürü ve soygun düzenine son vermek üzere, seferber olması gereklidir.

Kardeşlerim,

Burjuvazi, Türkiye'de aktif politikayı, seçimleri ve parlamentoyu, kendisine, kapalı bir av alanı olarak tutmak istemektedir.

İşte ben, burjuvazinin bu tutumunu protesto etmek, herkesin aktif politika yapma hakkını savunmak ve bunu somutlamak için, TSİP'in İstanbul listesinden, bağımsız senatör adayı oldum.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nden bağımsız aday olmamın ikinci nedeni de, bu partinin, demokratik halk güçlerinin birliğine önem vermesidir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, gerek sosyalist hareketin birliği, gerekse demokratik hareketin en geniş birliği yolunda, izlediği politikaları, doğru ve bilimsel buluyorum. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ni, emekçi halk yararına olan solun birliği yolundaki, fedakâr çalışmalarından ötürü takdir ediyorum.

İstanbul İşçileri, Emekçileri, Sizlere sesleniyorum:

1 Mayıs 1977 katliamının hesabını sormayanlardan, 1979'da 1 MAYIS Bayramımızı engelleyenlerden, sizleri hayat pahalılığı cehenneminde kavuranlardan, bu seçimlerde hesap sorunuz.

Bu seçimlerde Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, solun birliği politikasını destekleyiniz.

Öğretmen Kardeşlerim,

Bursa'da öğretmenlerimizin kanını akıtan, sözde özgürlükçü, özde baskıcı politikaları 14 Ekim'de de mahkûm edelim.

Yurttaslarım,

Halkımıza özgürlük vaadedip, mevcut özgürlükleri bile işletmeyenleri, emekçi düşmanı burjuva partilerini ve politikalarını, 14 Ekim'de oylarımızla cezalandıralım.

Solun birliğini, her şeyin üstünde tutan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ni güçlendirelim.

YAŞASIN DEMOKRATİK HALK GÜÇLERİMİZİN BİRLİĞİ!

YAŞASIN DEMOKRATİK HALK İKTİDARI!

YAŞASIN SOSYALİZM!

Gerçek Durum

nezaketini halkımız çok iyi tanır ve bunların tek tek, hangi çözümlerin ucundan tutmak eğiliminde olduklarını bilir. Gelecek günlerde, özellikle seçimlerin ardından, bu tiplerin ayak izlerinin Çankaya yokuşuna daha sık düşeceğini göreceğiz. Bütün bu masumiyetin arkasında hangi sınıf vahşetinin gizlenmekte olduğunu da göreceğiz.

Gerçekten de «koku alma» güçlerini fazlasıyla kanıtlamış olan bağımsız bakanlar, bu gelişmelerin barometresi olmaya büyük özen gösteriyorlar. Hükümetin bir araya gelemediği günlerde onlar gün aşırı bir araya gelebiliyorlar. Her gün yoklamada bir açık daha fazla veriliyor ama, sonuna kadar direnmeye kararlı olanlar, belli bir güvencenin sözünü almış olmalılar ki, grubun yüreksizliği bu tek tek bir kaç isimde «cesaret» olarak kendini gösterebiliyor.

Bu siyasal hesapları bire beş büyüterek kamuoyuna yansıtan sosyal demokrasi ise, boğazlanmak istenenin kendisi, kendi hükümeti olduğu düşüncesine güç kazandırmakta yarar görüyor. Böylece, bu kurbanı kurtarmak için, bütün emekçilerin seferber olacağını umuyor.

Halbuki esas boğazlanmak istenen emekçi hak ve özgürlükleridir. Emekçilerin kendisidir. Ve emekçiler ancak kendi güçlerinin, kendi sorunları için harcanması halinde boğazlanmaktan kurtulabilecekler. Sosyal demokrasi «önce beni kurtarın, ben hele bir kurtulayım, sizi de kurtarırım» alicenaplığını ve kurnazlığını son bir politik atraksiyon olarak deniyor.

Bu durum karşısında sıradan bir emekçi bilincinin yanılgıya düşmesi umulabilir mi? Aydın bilincinin bu basit tablo karşısında kendi komplekslerine ezilmesi hoşgörülebilir mi?

Problem sınıf büyüteci altına konulduğunda kolayca çözülüyor. Kurtaracağımız tek bir şey var. Demokrasi ve kendimiz. Kurtarabilecek olan da kendi gücümüz ve kararlılığımız. Sosyal demokrasinin de güvendiği, bizim kendi gücümüzden başkası değil ki. Bu nedenle, gücümüz eğer kurtarıcı bir işleve sahipse, niçin bizim elimizde kalmasın. Sosyal demokrasinin bizim gücümüzü nasıl çar çur ettiğini görmemiz için bunca zaman yetmiş olmalıdır.

Bizden oy dilenen CHP «Allah bolca versin» diye dua eden dilenciden farksızdır. Kendisi bir türlü «Allahtan istemeyi» akıl edemez de bizden ister. Bizim de CHP'ye verecek cevabımız vardır.

Bu seçimlerde işte bu cevabı vermeliyiz.

Kent sorununun çözümü, toplumun örgütlü davranışıyla kente sahip çıkmasındadır

Baştarafı Sayfa 4'de

Çağdaş bir Fransız, A. Peyrefitte'in halkın yönetime katılımı üzerindeki görüşleri de pek farklı değil : «...Böyle bir kitle devinimine karşı koyarak devleti tehlikeye atmaktansa, bu devinimin açıkça elebaşılığını yapmak, yönetici güçler için daha akıllıcadır.» Bu yaklaşımlar içinde dünkü «kendini yönetme» ile bugünkü «yönetime katılma» ya da «özyönetim» uygulamalarının toplumsal çelişki ve çatışmaları önleyici etkin bir yönetim aracı olduğu öne sürülebilir. Bir çok kuramcı tarafından kent yaşamının demokratikleşmesi yönünde önemli bir adım olarak son yıllarda ortaya atılan yönetim ve kent planlama kararlarına halkın katılımı, giderek bazılarına «sakıncalı bir uzlaşma, egemen güçlerin yönetilenlere gösterdiği, ancak kesinlikle uygulatmadığı ve sonuçta kendi bildiğini okuduğu bir yöntem» olarak da eleştiriliyor.

HALKIN KATILIMI BİR ALDATMACA MI?

Bu düşüncenin savunucularına göre, «Merkezi güç» elinde tuttuğu devlet güçleri aracılığı ile düşün-yapısal etkinliklerle ve bilgilenme iletişim araçları üzerindeki egemenliğiyle, politik ve yasal araçlarla, sonunda ekonomik denetimle yine de bildiğini okuyacaktır.

Katılım, özellikle üretim ilişkilerinde hassaslaşıp uyanmış orta sınıfların, emekçi kavgaya katılacakları yerde, bir toplumsal uzlaşmaya girmeleriyle sonuçlanacaktır.»

Konuya bir başka açıdan yaklaşalım : Kentli bireyler, Kentlinin derdi başından aşkın, kendinin ve ailesinin sorunları içinde boğulmuş; toplumsal politik olayları yakından izleyebilen bireylerin sayısı bu durumda oldukça az. Hele bir de doğrudan politik eylemde etkin olmaya niyetlenecekler oldukça sınırlıdır.

«Böyle olması gerçekten iyi. Vatandaşların hergün, heryerde politika tartışacakları bir ülkenin çöküntüsünü görebiliyorum. Demokrasi, bireylerin durmadan politika yaptıkları bir sistem olmamalı. Basit vatandaş yönetim hakkında sessizse, kendince bir görüş edinip, sırası gelince kendine sorulduğunda, yani seçimlerde, kanısını belirleyecek oy atmalı. Sonra da akıllı, usulu, işinin başına dönmeli. Kişinin kentsel çalışma görevinin topluma kazandıracağı şey, onun politika etkinliğinden daha önemlidir.» (M.Debre - Politikacı)

Halkla doğrudan karşı karşıya gelme, geleneksel Yunan demokrasisinden bu yana demokratik olma iddiasındaki tüm yönetimlerin arasıra başvurdukları; ancak çağdaş ölçülerde gülünç olan bir propaganda yöntemidir. Tarihimiz «tebdil-i kıyafet eden» padişahlarla doludur. Belediye başkanlarımızın dert dinleme toplantıları, ya da milletvekili adaylarının seçim öncesi geleneksel, bitmez tükenmez enerjileriyle seçmenlerin karşısına çıkmaları, gene ünlü liderlerin bazı günler binlerce el sıkmaları. ABD Başkanı Carter'ın geçen yıl «geleneksel dert dinleme» toplantılarından biri, Massachusetts eyaletinin Clinton kasabasında 800 kişilik toplantı salonunda yapıldı. (16 Mart 1977) «Le Monde» gazetesinin bir muhabiri olayı anlatıyor : Bir köy manzarasını canlandıran tablonun önünde mavi gözleri sevecenlikle parıldayan Başkan, yakasında orkide, ayakta, dişlerini göstererek, kırlardan kopup gelen yüksek yönetimde başarılı olmuş kişiliğine karşın unutamadığı hemşehrileriyle kucaklaşıyor. İşte size konuşmasından bazı bölümler :

«— Sizlerden daha akıllı değilim... eleştiri ve önerilerinize ihtiyacım var... Dostuz biz... Amerikan halkının sonsuz bilincine olan güvenim... eskisi gibi yapılanları sizden saklamak yerine, herşeyi apaçık sizlere danışmaya zorluyor beni... Yönetim açık olmalı, namuslu insancıl, halkına karşı sevgi dolu...»

Carter'ın toplantısına katıldığı kasaba da tüm benzerleri gibi, eski bir İngiliz geleneğine bağlı kalarak yılda iki kez toplanır ve tartışırlarmış. Yılda iki günlük demokrasi, geriye kalan zamanlar yöneticilere sonsuz güven...

Bu açık demokrasi geleneği, ülkemizde uzun süre yaşanan, merkezden uzak, darmadağınık yerleşme birimlerinin kendi sorunlarını çözmek amacıyla içe kapalı örgütlenmelerinin bir geleneksel devamı. Geleneksel köy imecesi, köy sandığı, ihtiyar heyeti, hep bu dönemlerin mirası. Yalnız kırsal alanda değil, çok yakın zamana kadar kentlerimizde de bu tür mahalle örgütlerinin bulunduğunu biliyoruz. Küçük sınırları içinde, herkesin birbirini tanıdığı İslâm mahallelerinde de birçok sorun dışarıya taşmadan mahalle heyetleriyle çözülür, yoksullar giydirilir, yedirilir, içirilir, evlenen yetimlere çeyiz sandığı bile düzülürmüş. Bu konularda yönetim, yarı dinsel, yarı geleneksel düzeni sürdüren dindar yaşlılarda, afacan çöpçatanlarda, hayırsever mollalarda imiş.

Ancak, gelişme, kalabalıklaşma, bağımlı sanayileşme, yoksullaşma, güçlü iletişim, batılılaşma, sağlıksız kentleşme gibi bir dizi birbirine bağlı süreç bu örgütleri, gelenekeleri silip süpürmüş, insanlari birbirine yabancılaştırmış, başka türden, kesin, acımasız, sert ilişkiler kuruluvermiş mahallelerimizde.

İTALYAN DENEYİMİ

Aradan geçen zaman çok şeyler götürmüş. Yepyeni bir evrimin değişik basamaklarında, bugün, bir bakıyorsunuz İtalya'nın Bolonya kentinde benzer bir mahalle örgütlenmesi, 1971'den bu yana kurulmuş, gelişiyor. İtalyan toplumunun ilgisini, beğenisini çekiyor, çözümleyici niteliğiyle. Bolonya'da 1971'de yönetimi devralan belediye, merkezi yönetimle olan çekişmesine karşın yarattığı sağlıklı çevre ve insancıl ilişkilerle bir anda sivriliyor. Seçim öncesi adeta bir iç savaşın tırmandığı, boş evlerin işgal edildiği, kiraların ödenmediği, kamu taşıma araçlarına el konulduğu, telefon idaresinin işgalciler tarafından işletildiği, kısaca kente kentliler tarafından el konulduğu anlatılıyor. Oldukça karışık günler yaşanmış. Ancak yerel seçimlerle solun (Komünist Partinin) iktidara gelmesi sonucunda halk hareketinin başını çekenler bir çelişkiyle karşı karşıya kalmışlar. Yönetime katılıp sürdürdükleri savaşıma son mu vermeli, yoksa muhalefette kalıp «kent kentlinindir» sloganına dayalı olayları kışkırtmaya devam mı etmeli? Sonuçta, yasal olarak kurulan «mahalle konseyleri»ne katılıp yeni bir örgütlenme kalıbı oluşturmuşlar. Yeni yerel yönetimle kentli arasında oluşturulan bu köprüyle, çağdaş, uygar bir sonuca varmışlar.

KİTLESEL BİLİNÇLENME SÜRECİ

Yönetim ve planlamanın temelini oluşturan elbette kitlesel bilinçlenmedir. Bu sürecin kuramsal aşamalarını izleyelim. Kitlesel politik bilinçlenmenin Gramsci'ye göre üç önemli aşaması vardır:

Birincisi, dayanışmaya dönük ekonomik dönem :

Tüccarın tüccarla, çanakçının toprakçıyla, sanayicinin sanayiciyle anlaştığı, mesleğe dayalı temel birliktelik ve çıkar birliği dönemi.

İkincisinde, tüccar sanayiciyle yakınlığı anlar. Ekonomik düzeyde bir gurup topluluk birbirine yaklaşır.

Üçüncü dönemde anlık grup - meslek çıkarından öte zaman mekan süreci içinde çıkar birliği uzanımı kavranır. Üstyapının, ideolojinin düşünceye, davranışa yön verdiği dönem, gerçek politikleşmenin oluştuğu üçüncü dönemdir. Bu dönemde entellektüel, moral, duygusal ilişkiler aşılarak sınıf bilinci oluşur.

Üretim temeline dayalı toplumsal ilişkiler kurulur, sınıf yapıları ve çıkarları açıklık kazanır. Kentsel kavgalar bu bilinçlenme sürecinin dışında, **tüketim** temeline dayalı olarak oluşur. Kentsel sorunları öne çıkaran kavgalarda, konut, ulaşım, çevre kirliliği, yaşam niteliği ön plana çıkar. Kentsel sorunlar sınıflararasıdır ve sınıflararası kavgalar ve çözümler gerektirir.

SONUÇ

Artık açıkça görülen gerçek, kentleri oluşturan karmaşık toplumsal yapının ve kentsel çevrenin sorunlarının kaynağında, yani kentlerde kentlerin yoğun katılım ve uğraşısıyla çözüleceğidir.

Kuramsal şehirciliğin hazırladığı bilimsel ve toplum yararına önerilerin yaşamda gerçeklik bulmaları, politik süreçlerde yerlerini ve savunucularını bulduktan sonra olasıdır. Politik karar verme süreçleri yaşadığımız çağdaş gerçekler ışığından gözden geçirilmedikçe yapılacak en yararlı önerileri bile uygulamaya koymak olanaksızdır.

Bu süreçte önemli olan, kent yönetimi ve planlamasında söz sahibi olanlarla uğraşmak değil, onları seçenlerin ve denetleyenlerin, kitlelerin - eğitilmesi, hareketlendirilmesi, sorunlara sahip çıkarak demokratik yaşama ağırlıklarını koymalarının sağlanmasıdır. Yani önemli olan sistemimizin uygulama araçlarını, günlük sorunların kısır döngüsünde bunalarak eleştirmek değil, temelde sistemi açıklamak ve değişmesi için kamu oyunun bilinçli, etkin davranışını sağlamaktır. O zaman şehircilik gerçek etkinliğine, kentli denetiminde ve desteğinde kavuşacaktır. Ancak demokratik sistemimizde eşit söz hakkı bulunmayan kesimlerden ezilenler yanında yer tutmak, herhalde şehircilerimizin güncel görevidir.

Sonuçta, «şehirci»nin yapabileceği, kaçınılmaz biçimde politik karar verme sürecinde yer tutma savaşımı ve politik seçmeler üzerinde etkin demokratik baskı gurupları oluşturmak doğrultusunda kendi yararından yana, uyanık, bilinçli kitlelerin doğması için kamu oyu yaratmak oluyor.

Kentli örgütlenmeli, şehirci yanına kentliyi almalı. Kentlinin kendi örgütlenmeleriyle belirli düzeylerde kent geleceği için vereceği savaşımda onunla birlikte geleceğin kent uygarlığının sağlıklı temellerini atmalı.

BİTTİ

Vurgun giyimde de

Baştarafı sayfa 1'de

baştan ayağa giyinip kuşana bilmesi için ortalama 40 bin lira gerekmektedir. Bu paranın içinde bir kat iç çamaşırı, bir gecelik, sabahlık, bir etek, bir bluz, bir yün hırka, bir palto ve bir ayakkabı bulunmaktadır. Buna karşılık Sirkeci, Mahmutpaşa gibi alışveriş bölgelerinde ve pazar yerlerinde buna benzer giyim eşyaları en çok 5 bin liraya alınabilmektedir. Gerçi bu eşyalar arasında doğal olarak kalite farkı vardır, ancak bu fark herhalde 35 bin liralık değildir. Kentlerin ana caddelerinde büyük masraflarla açılan, her gün vitrin değiştiren büyük mağazalar ve butiklere her geçen gün bir tane daha eklenmektedir. Bu dev mağazalar gazetelere tam sayfa ilanlar vererek tüketimi hızlandırmakta, ve halkın alım gücünün çok üstünde rakkamlarla vatandaşları şaşkına çevirmektedirler.

Mahmutpaşa'da alış veriş yapan bir aile reisi ile görüştük. Fiyatların çok arttığından, çocuklarına ve karısına bayramlık bir şeyler almak istediğinden, ancak bir aylık maaşının istediklerini almaya yetmediğini söylüyordu. Kendisine Beyoğlunda ki mağazalarda bu fiyatların beş hatta on misli olduğunu söylediğimizde daha da çok şaşırdı ve «Onları alıp giyebilenler de var değil mi?» diye sordu. Evet, 40 bin lirayı gözünü kırpmadan üst başa yatıranlarla 5 bin lirаya bütün bir ay geçinip bir yandan da çoluk çocuğa bayramlık almak için çabalayan babaların ülkesi Türkiye.

TSİP'in seçim

Baştarafı Sayfa 6'da

ki güç mücadele günlerinde girişilecek birlik çabaları doğrultusunda bu seçim işbirliğinin ileri ve olumlu bir adım teşkil etmesi olduğunu söylemiş ve partisinin «zaten başından beri seçim platformunu birliğin ve işbirliğinin hizmetine sunduğunu» belirtmiştir.

Kalabalık bir halk kitlesinin katıldığı Batman mitingi, coşkulu bir şekilde geçmiştir.

Burdur — Türkiye Sosyalist İşçi Partisi tarafından Burdur'da düzenlenen miting dün yapıldı. Mitingte bir konuşma yapan TSİP Teşkilatlanma Sekreteri Aydoğan Gezer, Türkiye'nin 14 Ekim seçimlerine girerken çok ağır bir ekonomik ve politik buhran içinde bulunduğunu, tekelci sermayenin demokrasi ve halk düşmanı yüzünü açıktan açığa sergilemekten çekinmediği; «ara rejim» çığlıklarının iyice yükseldiği bir dönemde yapılacak olan 14 Ekim seçimlerinin Türkiye'nin geleceği açısından büyük bir önem taşıdığını belirtmiş ve sözlerini şöyle sürdürmüştür:

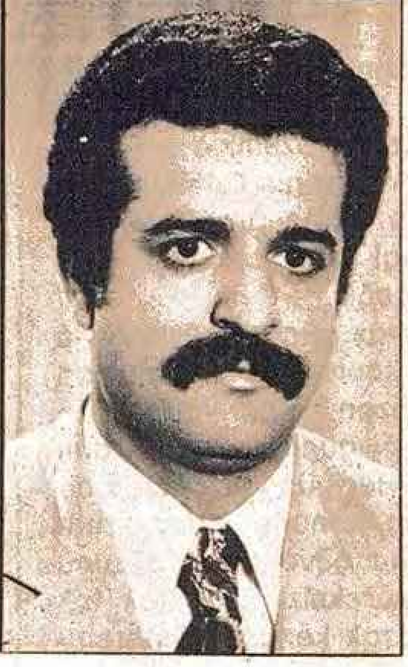
«Böylesi bir dönemde halktan yana güçlerin birliğinin aciliyeti ve hayatiyeti ortadadır. 14 Ekim seçimleri öncesinde demokrasi güçlerinin iş ve eylem birliği doğrultusunda partimiz somut girişimlerde bulunmuş, ne var ki, bundan öncekilerde olduğu gibi, dışımızdaki siyasi çizgilerin sekter ve grupçu politikaları yüzünden bu doğrultuda yeterli bir mesafe katetmek mümkün olmamıştır. Fakat her şeye rağmen, gerek merkezi düzeyde yaptığımız işbirliği ve gerekse yerel olarak gerçekleştirdiğimiz eylem birliktelikleri, gelecek için umut vericidir.»

Türkeş

Baştarafı sayfa 1'de

teleyen ve onların «adli hata ile yatmakta olduğu»nu savunan MHP Genel Başkanı, sözlerini şöyle bitirdi: «Barolar Birliği Başkanı Prof. Faruk Eren bile yıllar önce yazdığı bir kitapta, Türkiye'de mahkumların yüzde 50'si adli hatadan yatmaktadır, diyor. Bugün, biz hükümetin direktifi ile, işkenceyle adaletin tecelli edeceğine inanmıyoruz. Elbette, kader kurbanlarına af vadediyoruz.»

TSİP Hatay Senatör Adayı
Yahya Asılrmak

İlk ve orta öğrenimini Samandağ, İskenderun ve Antakya'da yaptı.
İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü (Şubat 1967) mezunudur.
1967'den itibaren lise öğretmeni, lise müdürü, yüksek okul yöneticisi ve öğretim görevlisi olarak çalıştı. Halen Mersin Meslek Yüksek Okulu öğretim görevlisi olarak görev yapmaktadır. Yahya Asılrmak, TSİP senatör adayı oluşunu şöyle açıklıyor:

Aklımın erdiğinden beri hep «Türkiye az gelişmiş, geri kalmış bir ülkedir» sözünü dinlerdim. Bütün olumsuzluklar bu nedene bağlanır.. Ama ülkemizin geri kalmış olmasının nedeni de hep saklanmaya çalışılır. Yedi çeşit iklimi, sayılamayacak kadar çeşitlilikte ürünü, alabildiğine zengin yeraltı kaynakları, yüksek bir işgücü potansiyeli olan ülkemizin «geri kalmış, az gelişmiş» oluşunun nedeni emperyalizme bağımlı, çarpık kapitalist sistemdir. Emekçi halkımızdan ısrarla saklanmaya çalışılan 'geri kalmışlığın gerçek nedeni' budur.

Burjuva partileri, dışa bağımlı kapitalist yapıyı savunmaktadırlar. Seçim dönemlerinde, halktan yana görünmeye çalışmaları bile bu gerçeği değiştirmez. Onlar halkımızı sömürü ve baskı altında tutan hakim sınıfların hizmetindedirler ve o hakim sınıfların sözcülüğünü yapmaktadırlar.

Ülkemizin sosyo-ekonomik yapısını doğru olarak tahlil eden, işçi sınıfı bilimini ülkemiz koşullarına uygulayan, örgütlenişiyle ciddi, disiplinli çalışmasıyla, ülkemizin işçi sınıfına ve emekçi halkına öncülük edecek örgüt olarak TSİP'i görüyorum. Bunun için TSİP'in senatör adayı oldum.

Hatay'da her türlü devlet olanağı tarım kapitalistlerinin ve toprak ağalarının emrindedir. Emekçi halk, işçiler köylüler, küçük üretici - esnaflar binbir sorunla karşı karşıyadır.

En verimli topraklar, binlerce dekarlık birimler halinde, tarım kapitalistlerinin ve toprak ağalarının emrindedir. Yine onbinlerce dekarlık hazine toprakları da bu tarım kapitalistlerine ve toprak ağalarına komik rakamlarla kiralanmaktadır. Buna karşılık onbinlerce köylü ailesinin ya hiç toprağı yoktur, ya da 5 - 10 dekar verimsiz toprağa sahiptir. Her yaz, binlercesi Çukurova'ya, İzmir'e, Mersin'e mevsimlik işçi olarak göç etmek zorunda kalırlar. Büyük bir bölümü de Amik ovasında tarım işçisi olarak çalışmakta ve insafsız bir sömürüye maruz kalmaktadırlar.

Sebze ve meyve yetiştiriciliği yapan **küçük üretici köylüler,** hiçbir zaman ürününün karşılığını alamamaktadır. Aracı - tüccarlar, bu kesimin sırtından milyonlarla ifade edilebilecek haksız kazançlar sağlamaktadırlar.

Antakya ve İskenderun merkezlerinde, özellikle ayakkabı ve mobilya imalatçılığı yapan binlerce esnaf, son derece geri ve ilkel bir teknikle üretim yapmak zorunda bırakılmıştır. Kredilerle desteklenmesi sözkonusu olmadığı gibi, teknolojik olanaklardan yararlandırılmaları, **küçük üretim birimlerinin kollektif büyük üretim birimlerine dönüştürülmesi** doğrultusunda da hiç bir şey yapılmamıştır.

Hatay'da, İskenderun Demir - Çelik Tesisleri dışında önemli sayılabilecek hemen hiç bir sanayi kuruluşu yoktur. Binlerce işsiz, başka şehirlere ve yurt dışına göçe zorlanmaktadır. İskenderun Demir - çelik işçileri ise, MC dönemlerinde ve sonrasında, siyasal iktidarlar tarafından baskılar altında tutulmuştur. İşçilerin uyanışı ve ileri sendikal mücadelesi önlenmeye çalışılmıştır. Çünkü İskenderun'da sayısal olarak önemli bir kitle haline gelen işçilerin etkili bir sendikal mücadele yürütecek bilinci de kazanmaları, siyasi uyanışları, hakim sınıfları hep korkutmuştur.

Hatay'da sanayinin geliştirilmesi ve tarım kapitalistlerinin, toprak ağalarının toprakları ve hazine arazilerinin topraksız köylülere dağıtılması zorunluluktur. Ancak, bunu, bugünkü ekonomik sistem içinde çözmenin olanağını görmüyorum. Çünkü böyle bir uygulama, hakim sınıfların çıkarlarına aykırıdır. Sorunların çözümü, Demokratik Halk İktidarındadır. Ancak, işçilerin, köylülerin, tüm emekçi halkın kendi iktidarı bu sorunlara köklü çözümler getirebilecektir.

İşçiler, köylüler, tüm emekçiler, burjuva partilerinin yıllardır kendilerini kuru, boş vaadlerle oyalamalarına artık yeter demeli, kendi iktidarları Demokratik Halk İktidarı için mücadele eden Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ni desteklemelidirler.

Gerçek Konuşalım
Hüseyin Hasançebi

Burjuva Ahlâkı

Burjuvalar hep kendi koydukları kuralların altında kalarak ezilirler. Kapitalizm onların ilişkilerinin adıdır ve ilişkilerin altında son tahlilde yine onlar kalırlar.

Demokrasi de burjuva literatürünün ürünü sayılır. Demokrasiyi temel siyasi şiar haline getiren de, tarihsel olarak burjuvazidir. Ama demokrasinin altında kalan ve ezilen, yine burjuvazi olur.

Burjuvalar kendi koydukları ahlak kurallarının da altında kalarak ezilmektedirler. Burjuva ahlakı sosyalizmi «çokeşlilik» olarak suçlar. Halbuki sosyalizm, «tekeşlilik»in en mükemmel şekilde hayata geçebileceği bir sistemdir. Burjuvalar bu çarpıtmalarının da altında kalmaktadır. Burjuva uçkurunda, onun siyasal soysuzluğunu da görmek olanağı vardır.

Ama hep bu zaafını başkasına yıkmak ister burjuva. Kendini ele verinceye kadar inatçıdır ama, iç yüzü açığa çıktıktan sonra pişkinleşir. «Poligami»ci kesiliverir!

Bir zamanlar İngilizlerin siyasal orospularından Mandy Davies İstanbul'a gelmişti de, Ankara'ya geçmesine izin verilmemişti. Ankara Hükümeti, siyasilerin ahlakını korumuş, namuslarını kurtarmıştı! Böylece Türkiye'de burjuva siyasal ahlakının ve «uçkur iradesi»nin İngilizlerinki kadar zayıf olmadığı kanıtlanmıştı!

Şimdi de, burjuvazinin kendi kendine koyduğu ahlak kurallarının altında Hasan Fehmi Güneş kaldı. AP'li bir militan «maşa»nın altına girverdi. Burjuvazinin sistemi ve organizasyonu çok hassas olduğu için hemen harekete geçti. Satışa çıkarılan ses bantları, milyonluk film teklifleri devreye girdi. Eleştirilerin sivri uçları bu iki figüranın üzerinde yoğunlaştı. Böylece burjuvazinin ahlakı bir kere daha temize çıkmış oldu!

Komplodur ya da değildir. Sorun buraya düğümlendiğinde burjuvazi her zaman haklı çıkar. Halbuki esas olan, burjuva ahlakının çürümesidir. Bu alanda burjuvazi bütünüyle sırıtır. Bocalayan küçük burjuvazinin dışında o hiç kimseden sempati bulamaz. Bütün toplumsal değer yargılarının en acımasız biçimleriyle karşısında bulur.

Burjuva kültürel örgütlenmesi, emekçi sınıflara sunduğu zehiri içerek ölecektir. Gazinolara, sinemalara, kimi tiyatrolara ya da resim atölyelerine hapsettiği çıplak figüranlardan biri, birgün gelip bir burjuva politikacısının kapısını çalarsa, ezilen bu politikacı olur. Ama topyekûn bu yozlaşma, sonunda burjuva sınıfın kapısını çalacaktır ve ezilen burjuvazi olacaktır.

Ahlak kuralları da, sınıf mücadelesinin öbür alanlarına bakarak kurbanlarını seçiyor.

Pamuk işçileri devrimci sendika istiyor

Bugünlerde onbinlerce tarım işçisi pamuk toplamak için Çukurova'ya akın etmiştir. Çoluğunun çocuğunun nafakasını kazanmak için. Çoğunun toprağı yok, olanınsa devede kulak, hiç bir derde deva değil. Onun için kalkmış gelmişler. Sarı sıcağın altında sabahın köründen, akşamın karanlığına kadar ter döküyorlar. «Böyle gitmez» ama UMUDU başka yerde aramak Beyhudedir. «Umut BİZDE» diyorlar.

Her sene olduğu gibi bu sene de 20 bine yakın pamuk işçisi Samandağı'ndan aktı geldi Çukurova'ya. Pamuk işçisi deyip geçme! Çilenin her türlüsüyle, direncin her bir boyu onlardadır.

C — Nerelisiniz?

C — Samandağ'ın Çöğürlü köyünden.

G — Diğer Çadırdaki işçiler nerelidir?

C — Bizim civar köylerden başka Urfa, Antep, Maraş, Mardin illerinden gelenler var.

G — Onlarla ilişkileriniz oluyor mu?

C — Hayır. Sabah erkenden değişik tarlalara pamuk toplamaya gidiyoruz. Akşam geç vakit dönüyoruz. Topladığımız pamukları bir de akşam hararlara basıp traktörlere yüklemek zorundayız. Vakit iyice geç oluyor. Bitkin düşüyoruz. Pek birbirimizi göremiyoruz.

G — Hem yanyana çadırda yaşıyorsunuz, hem de hiç ilişkiniz yok öyle mi?

C — Evet. Vakit iyice geç oluyor. Çok da yoruluyoruz, görüşüp konuşacak hal mı kalıyor insanda. Her çadırda on - onbeş kişiyiz! Kendinden komşuna geçemiyorsun ki!..

G — Yaşama şartlarınız nasıl, şikâyetiniz var mı?

C — Çok sivrisinek var. Bizleri yiyip bitiriyor. Sineklerin sıtma hastalığı yapma tehlikesi de var. Bir de içme sularımız bidonlarda sıcaktan ısınıyor. Zaten ortalık sıcaktan kavruluyor, üstüne de sıcak su içmek çok zor geliyor. Sonra akşamdan pişen yemeği ertesi gün öğleyin yemek yok mu?

G — Peki, bu kadar zahmete karşı ücret yeterli mi?

C — Kilo başına üç lira veriyorlar. Neyimize yetsin. Aldığımız parayı yemeden içmeden biriktiriyoruz. Görüyorsunuz. Hayat pahalılığı desen had safhaya varmış. Ücret koyarken bize soran mı var?

G — Talepleriniz neler?

C — Toplu işçi barınakları yapılmalı, buralar ilaçlanmalı, barınaklara elektrik getirmeli. Soğutucular, buzdolapları bulundurulmalı.

G — Çalışma koşullarının düzeltilmesi için başka ne gibi isteklerimiz var? Bunlar nasıl olacak?

C — Sendikamız ve sigortamız yoktur. Sendika hakkımızı alabilirsek hepsi düzelir.

G — Nasıl alabilirsiniz ki?

C — Bizler, tarım işçileri olarak, güçlerimizi birleştirerek mücadele etmeliyiz. Anlamalıyız bunu.

G — Pamuk toplama ücretlerini saptayan komisyonda Türk-İş'e bağlı Tarım-İş sendikası temsilcileri de bulunuyordu.

C — O bizi bağlamaz. Çünkü Türk-İş de, ona bağlı Tarım-İş de, işçi düşmanı sendikalardır. Şu Çukurova'da pamuk toplayan işçilerden Tarım-İş'e üye olan kimse yoktur. Biz devrimci sendikalar istiyoruz.

Pamuk işçisi deyip geçme! Sorunları diz boyu... Sabah, «yalancı ezan»la kaldırılır işe. Akşam gün batımına kadar çalışır kan-ter içinde, ya gün boyu: pamuğu her kozasından çıkarışta, burnuna, kulağına giren sivrisineklerin çilesi... **Topladığı pamuk için düşük ücret** aldığı yetişmezmiş gibi, pamuğu hararlara doldurup kamyonlara yüklemek de onların işidir, angaryadır. Ya elçilerden çektikleri... Elçiler onların işinden yüzde aldıkları için insafsızca yorarlar işçileri...

Pamuk işçisinin derdi bir değil ki... Eşya yüklü kamyonların üzerinde, her türlü tehlikeyle yüz yüze, 40 - 50 kişi üst üste taşınan onlardır.

4 BİN TÜRKİYELİ İŞÇİNİN BULUNDUĞU
Limbourg madenlerindeki grevde olay çıktı

Brüksel (THA) — Belçika'da 4 bin Türk işçisinin çalıştığı Limbourg maden ocaklarında grev sürüyor.

Sendikaların karşı çıkmasına rağmen işçiler tarafından başlatılan grevde, işçi ücretlerine zam, bölgedeki polis baskısına son verilmesi, yabancı işçi ayrımı yapılmaması ve işçi ticaretinin durdurulması istenmektedir.

Bölgeye Belçika hükümeti tarafından çok sayıda jandarma ve polis sevkedilmiştir. Yer yer jandarma ve işçiler arasında çatışmalar çıkmış, Winterslag madeninde işçiler bir otobüsü ateşe vermişler, birçok bina ve mağazanın camları kırılmıştır. Olaylar sırasında on kadar işçinin gözaltına alındığı bildirilmektedir.

Öte yandan, Belçika'daki Türkiyeli İşçiler Kültür Derneği bir bildiri yayınlayarak, bugüne kadar işçilerin şikayetlerine resmî makamların kulak vermediklerini belirtmiş, olayların bu yüzden çıktığını ileri sürmüştür.

İşçiler ücretlerine yüzde 6 pahalılık zammı ile keyfi işten çıkarmaların sona erdirilmesini istemektedirler.

DİRENDİLER ve KAZANDILAR

İskenderun balıkçı limanında çalışan balık işçileri oldukça şerefli bir mücadele geçmişine sahip. Türkiye'de ilk balıkçı grevini gerçekleştiren İskenderun balıkçıları, şimdi de insanca yaşayabilmek, ölmeyecek kadar yiyebilmek için ücretlerine zam istediler. 7000 lira ayhkla çalışabileceklerini söyleyen işçilere, geçen sezon aldıkları 4500 lira yerine patronlar 5500 lira verebileceklerini ilan edince direnişe geçtiler.

Hayatı yaratan ve devam ettiren hünerli ellerin direncinin ciddiyetini gören işverenler, işçilerin isteklerine evet demekten başka bir çare bulamadılar.

Seçimlere Doğru

Hatay siyasal olgunluğun göstergesi olacak

Seçimler eğer, kitlelerin siyasal olgunluğunu kanıtlayan bir özelliğe sahipse, bu özelliği en çok taşıyan il Hatay'dır. Nüfusun büyük çoğunluğunu Arapların oluşturduğu, Kürtlerin de yaşadığı Hatay ilinde, şimdiye kadarki seçimlerde CHP'nin bariz bir üstünlüğü sözkonusu. Bu seçimlerde de CHP'nin baş umudu, Hatay ili. CHP'liler bu ildeki iki senatörlüğün ikisini de çıkaracaklarını umuyor ve bunu açık açık söylüyorlar.

CHP'nin bu iddialarınnı gerçekleşmesi için, AP'nin geçen seçimlerdeki oy düzeyinde kalması, buna karşılık CHP'nin bir hayli oy artırması gerek. Ancak, son sözün burjuva partileri arasındaki rekabetten doğmayacağı illerden biri de Hatay. Hatta o kadar ki, bu ilde sosyalist olay belirleyici olacak. TSİP'in alacağı oylar, CHP'nin hayalhanesinin afâkîliğini gösterecek.

Seçim çalışmalarına bakıldığında, halkın içinde nabız araştırılmasına girişildiğinde, dışardan göründüğü gibi olmadığını anlamak çok kolay. Seçim çalışmalarını en canlı ve yaygın biçimde gerçekleştiren parti Türkiye Sosyalist İşçi Partisi. TSİP bu ilde etkin bir parti örgütlenmesine ve geniş bir kitle desteğine dayanıyor. Eski siyasal dengeler bu gelişme karşısında mutlaka değişecek.

TSİP'in Hatay senatör adayları Yahya Asılrmak ve İsmail Şenoğlu. Asılrmak öğretmen, Hatay lisesi eski müdürü. Kent halkı tarafından çok iyi tanınıyor. Şenoğlu ise hukukçu.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin özellikle Samandağ, İskenderun ve il merkezindeki siyasal yaygınlığının seçim sonuçlarına etkin olacağı görüşü Hatay'da herkesin ortak kanaati. Kitlelerin siyasi olgunluğu böyle somutlanacak.

S.YILI		1973			1975		
İL		Erzurum	Erzincan	Hatay	Erzurum	Erzincan	Hatay
SEÇMEN SAYISI		296 190	109 499	250 556	325 100	138 646	368 454
KATILMA ORANI		67.6	71.3	62.2	80.0	71.3	75.1
AP	Oy	42 234	18 385	38 780	107 589	26 918	77 395
	%	22.3	24.4	26.2	43.1	27.9	28.6
CHP	Oy	37 384	35 548	56 304	54 078	43 812	148 967
	%	19.7	47.2	38.0	21.7	45.9	55.1
CGP	Oy	6 593	1 959	9 528	3 734	981	2 423
	%	3.5	2.6	6.4	1.5	1.0	0.9
DP	Oy	34 717	1 749	23 672	2 637	629	1 834
	%	18.3	2.3	16.0	1.1	0.7	0.7
MSP	Oy	59 475	12 388	9 656	38 670	5 662	13 853
	%	31.4	16.4	6.5	15.5	5.9	5.1
MHP	Oy	6 374	2 921	7 522	32 074	18 180	24 444
	%	3.4	3.9	5.1	12.8	18.8	9.0
SDP	Oy	-	-	-	-	-	-
	%	-	-	-	-	-	-
TBP	Oy	2.831	2 375	2 570	-	336	1 170
	%	1.5	3.2	1.8	-	0.3	0.4
TİP	Oy	-	-	-	-	-	490
	%	-	-	-	-	-	0.2

Erzurum eski yapısını koruyor

Erzurum üç senatör gönderecek meclise. Bunun ikisini AP'nin ve birini CHP'nin çıkaracağına kesin gözüyle bakılabilir. Son seçimlerden bu yana oy dengesini değiştirecek önemli bir gelişme olmamış.

Erzurum, faşist hareketin karargâhlarından biri. MHP'nin yüksek bir oy kontrolü var. Ancak bunun MHP'ye bir şans getirmesi sözkonusu değil. MHP, daha çok AP'nin tabanına sesleniyor.

TSİP'in adayları Avukat Nedim Kaçmaz, Dr. Konuralp, Arda (bağımsız) ve İnş. Y. Mühendisi Alphan Eroğlu. TSİP'in ilçelerden hatırı sayılır bir oy toplayacağı görüşünde olanlar çok.

TSİP'in seçim toplantıları coşkuyla sürdürülüyor

● **MALAZGİRT**'te 5 Ekim 1979 günü yapılan mitinge 3000 civarında emekçi katıldı. Büyük bir coşkuyla gerçekleştirilen miting olaysız geçti.

● **BULANIK** ilçesinde 5 Ekim 1979 günü yapılan salon toplantısı geniş bir emekçi kitle tarafından ilgiyle izlendi.

● **MARDİN'in Nusaybin** ilçesinde 5 Ekim 1979 günü düzenlenen açık hava toplantısına katılan 3000'i aşkın emekçi, faşizme karşı mücadelede kararlı olduklarını bir kez daha dile getirdi.

● **VAN'ın Erciş** ilçesinde yapılan toplantıya inzibat müdahale edince, üçbini aşkın emekçi, bu anti-demokratik girişimi protesto ederek toplantının dağıtılmasına izin vermedi. Daha sonra olay yerine gelen bir yüzbaşı, keyfi davranışta bulunan assubayı azarladı.

BATMAN

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve Devrimci-demokratların ortaklaşa düzenlendikleri Batman mitingi dün yapıldı. Mitingde bir konuşma yapan TSİP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Ali Kar, sınıfsal mücadele görevleriyle ulusal demokratik görevlerin bir bütün teşkil ettiğini belirterek, Partisinin işçi sınıfı enternasyonalizminin gereklerinin bilincinde olarak, bugüne dek olduğu gibi bundan sonra da ezilen ulusun gaspedilmiş olan ve baskı altında tutulan ulusal demokratik hakları doğrultusunda kararlıca mücadele sürdüreceğini söylemiştir.

Kar, Devrimci Demokratlarla Partisinin giriştiği merkezi seçim işbirliği çalışmasının kapsam ve öneminin sadece seçimlerle sınırlı olmadığını, asıl önemli olanın seçimlerden sonra...

Devamı s. 5, sütun 7'de

TSİP'le Birlik Dayanışma Manisa'da seçim İşbirliği yapıyor

Manisa (Gerçek) — TSİP'le Birlik Dayanışma'nın Manisa'da seçim işbirliği yapacakları bildirilmektedir. Konuya ilişkin olarak bir açıklama yapan TSİP Manisa İl Seçim Bürosu sözcüsü Zafer Kaya, TSİP ve Birlik Dayanışma tarafından, seçimlerin anti-demokratikliği, çare olamayacağı, seçimlerde gerici, faşist güçlerin geriletilme olanağının varolduğu konularında ortak bir değerlendirme yapıldığını belirterek, gerici, faşist güçlerin geriletilme koşulları olarak seçim ortamında yığınlara gerçek çıkış yolunu göstermek, parlamentoya ilerici, demokrat, sosyalist adayları sokmak konularında görüş birliği içinde olunduğunu kaydetmiştir.

Kaya, seçimlerde sosyalist güçlerin başarısını belirleyen koşullar olarak, sosyalist güçlerin seçim işbirliği çerçevesinde ortak adaylar çıkarması, bu sağlanamazsa ayrı sosyalist adayların seçim ortamında ortak liste ile belirlenmesi, sosyalist adayların seçimlerde kendi adayı olmayan güçlerle iş ve güçbirliği yapmaları görüşlerinin belirlendiğini bildirerek, bunun Manisa'da sosyalist partilerin, adayı olmayan güçlerce oy verme biçiminde desteklenmesi ve tarafların iş ve güçbirliği yapmalarının sözkonusu olması şeklinde somutlandığını söylemiştir.

Zafer Kaya, açıklamasında devamla, TSİP ve Birlik Dayanışma tarafından ortak bir seçim bürosunun oluşturulduğunu, ortak kahve toplantılarının başladığını açık hava toplantılarının hedeflendiğini, toplantılarda ortak yanların belirginleşmesi üzerinde anlaşıldığını, ortak pankart - slogan hazırlandığını belirtmiştir.

Ayrıca, Manisa'da Birlik Dayanışma gazetesinin çıkardığı özel bir sayıyla TSİP'in desteklenmesi gerektiğini ilan ettiği de bildirilmektedir.

TSİP Mardin Senatör adayı TV'de konuşurken elektrik kesildi

● **Televizyon ve radyo başındaki halk olayı tepkiyle karşıladı**

Mardin (Gerçek) — Seçim yapılacak tüm illerde elektrik kısıtlaması yapılmayacağı resmen açıklanmış olmasına karşın, TSİP Mardin İl Örgütü Başkanı ve Mardin Senatör adayı Aziz Baran'ın televizyon konuşması sırasında il merkezinde ve bazı ilçelerinde elektrikler kesildi.

Daha önceden Aziz Baran'ın televizyonda konuşma yapacağını duyup kahvelerdeki televizyonun başına oturan halk, olayı tepkiyle karşıladı. Baran'ın konuşmasına başlamasından 2 dakika sonra elektriklerin kesilmesi CHP'li olan Belediye Başkanı ve kolluk kuvvetlerinin komplosu olarak nitelendirildi.

O'NUN HİKAYESİ
M.DOGRUER